

AQUA MOBILE

A KÖZÉP-DUNÁNTÚLI VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG LAPJA

VÍZPÓTLÁS A TOLNAI-HOLT-DUNÁN

VÍZVISSZATARTÁS TERMÉSZETESEN HÓDOKKAL

INTERJÚ: AKIK MEGMUTATJÁK A KÉTKEZI MUNKA ÉRTÉKÉT

TISZTELT OLVASÓ! KEDVES KOLLÉGÁK!

Nélkülöznünk kellett a csapadékot az idei télen, majd a tavasz sem hozott annyi esőt, ami enyhítette volna a szárazságot. Az energiaügyi miniszter 2025. március 1-jétől meghirdette a tartósan vízhiányos időszakot. Számítani lehetett tehát arra, hogy ez a nyár az aszály elleni védekezés jegyében telik majd. A 04.03. Közép-Mezőföld vízhiány kezelő körzetben 2025. június 26-ától már III. fokú vízhiány elleni védekezési készültséget rendeltünk el.

A természet kiszámíthatatlan, nem tudjuk, mekkora lesz a szárazság, milyen következményekkel kell majd számolnunk. Az előrejelzések nem biztatnak, de a Kormány által elfogadott Aszályvédelmi Akcióterv részeként a vízügyi igazgatóságok plusz forrásokat használhatnak fel olyan intézkedésekre, melyek képesek ellensúlyozni ezt az időjárási szélsőséget.

A védekezés néhányunknak akár a nyári terveit is keresztülhúzza, de legalábbis átütemezi és természetesen a hőség személyesen is megvisel minket.

Ilyenkor különösen fontos tudatában lennünk annak, miért is tesszük mindezt, milyen cél érdekében dolgozunk és valaki értékeli-e az erőfeszítéseinket. Időnként azt tapasztaljuk, hogy munkánk eredménye a külvilág számára természetes. Ritkán teszik szóvá, ha valami jól sikerül vagy egyáltalán megtörténik. Pedig – főként megterhelőbb időszakokban – jól esne a biztatás.

Erre hoztam Nektek egy már-már megható példát. A Tolna vármegyei Ós-Sárvíz vízpótlása kapcsán érkezett egy levél a Szegedi Sziget Egyesület elnökétől, mely elsősorban nem nekem, hanem Nektek, kollégáimnak szól. Ezért úgy döntöttem, közzéteszem, hiszen az elismerés Titeket illet.

Tisztelt Igazgató Asszony! Kedves Angéla!

Ezúton szeretnénk köszönetünket kifejezni Önnek és a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság valamennyi munkatársának azért, hogy lehetővé tették az Ós-Sárvíz vízpótlását.

A vízutánpótlás megkezdése idén különösen nagy jelentőséggel bír, hiszen reális veszélye állt fenn annak, hogy megismétlődhet a 2022. évhez hasonló súlyos, vízhiányos állapot az Ós-Sárvíz mederrendszerében. Abban az évben még kezdetleges megoldásokkal, kölcsönkapott eszközökkel és civil adományokból próbáltuk megmenteni a holtágrendszert – sikerrel. Most azonban az Önök korszerű technikai hátterének és felkészült szakembereinek köszönhetően a beavatkozás szakszerűsége és eredményessége sokkal biztosabb alapokon nyugszik.

Külön szeretném kiemelni és megköszönni Beke Zsolt szakaszmérnök úr, valamint munkatársai elhivatottságát és segítőkész hozzáállását. (...)

A Vízügyi Igazgatósággal évek óta jó kapcsolatot ápolunk, ezért különösen elszomorító, amikor a közösségi médiában hozzá nem értő módon születnek bejegyzések a vízügy munkáját illetően – sokszor olyan akciókat bemutatva pozitív példaként, amelyek valójában akadályozzák a hatékony szakmai beavatkozásokat. (...)

Az Ós-Sárvíz nem csupán egy horgászvíz, hanem a térség egyik legjelentősebb természeti értéke. Olyan különleges élőhely, amely sokat jelent a helyi közösségek számára és erősen kötődik mindazokhoz, akik horgásznak, kirándulnak, természetet járnak, vagy csak egyszerűen szeretik ezt a vidéket – legyenek helyiek vagy ide látogató turisták, családok, tanösvény-látogatók.

Ez az országos jelentőségű, védett természeti terület rendkívül gazdag és változatos élővilágnak ad otthont. Óshonos fajokban bővelkedő, biológiai sokféleségében kiemelkedő vízi és szárazföldi ökoszisztémája fennmaradásához elengedhetetlen a megfelelő vízutánpótlás. Szinte minden élőlény – növény és állat egyaránt – közvetlenül vagy közvetve a víz jelenlététől függ.

Munkájukat nagyra értékelve üdvözlettel:

*Benke Béla
elnök
Szegedi Sziget Egyesület*

Köszönöm a kedves szavakat, Nektek pedig nem kizárólag azt a munkát, amelyet Elnök úr itt nevesített, hanem mindenkiét. Tudom, hogy sokan vagytok, akik többet tesztek az elvárhatónál, akiket a szakma szeretete és a tenni akarás visz előre. Elismerve helytállásokat kívánom, hogy jusson lehetőség a nyáron pihenésre, feltöltődésre és természetesen kívánok magunknak időnként egy-egy jó kiadós esőt!

*Horváth Angéla
igazgató*

AQUA MOBILE

XXIII. ÉVFOLYAM, NYÁRI SZÁM 2025

TARTALOM

- 2 KÖSZÖNTŐ
- 4 SZAKCIKK
- 11 HAJÓZÁSI ÉVADNYITÓ
- 12 VENDÉGEK SIÓFOKON
- 13 VÍZPÓTLÁS
A TOLNAI-HOLT-DUNÁN
- 14 VÍZVISSZATARTÁS HÓDOKKAL
- 15 A CIKOLAI C-5 JELŰ HALASTÓ
- 19 ÁRVÍZVÉDELMI GYAKORLAT
- 21 MENJÜNK MILLÉRRE!
- 23 INTERJÚ
- 26 HIDROLÓGIA
- 29 TANULUNK-OKTATUNK
- 31 ELISMERÉSEK AZ MHT-TÓL
- 32 PROGRAM

IMPRESSZUM

Kiadja a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság

Felelős kiadó: Horváth Angéla

Szerkesztő: Németh Tímea, Szűcs-Molnár Diána

A lapszám tartalmának szerzői: Antal Zsuzsanna, Berta Katalin, Kovács László, Németh Tímea, Nokta Judit, Verpuláczi Andrea, Vízirajzi és Adattári Osztály Hidrológiai Értékelő Csoport

Címlapfotó: KDTVIZIG

KÖZÉP-DUNÁNTÚLI
VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG
SZÉKESFEHÉRVÁR

EGY SPANYOLORSZÁGI VÍZKÁR ESEMÉNY TANULSÁGAI

Írta: Kovács László

RENDAHAGYÓ SZAKCIKK SZÜLETETT KOVÁCS LÁSZLÓ, A VESZPRÉMI SZAKASZMÉRNÖKSÉG VEZETŐJÉNEK TOLLÁBÓL, MELYET ÖRÖMMEL TESZÜNK KÖZZÉ. SZAKASZMÉRNÖK ÚR EGY SPANYOLORSZÁGI KITEKINTÉSEN KERESZTÜL, A VALENCIÁT 2024 OKTÓBERÉBEN SÚJTÓ VILLÁMÁRVÍZ ESETTANULMÁNYÁVAL MUTATJA BE EZT A SZÉLSŐSÉGES KÁRESEMÉNYT, ELEMEZVE A HELYZETET ÉS LEVONVA A TANULSÁGOKAT.

„Délidő után DNY-on sötét felhőket és erős záport lehetett látni, amik fél hatkor érkeztek Veszprém fölé és fél nyolcig olyan felhőszakadás zúdult a városra, hogy a megduzzadt Séd-patak kiáradt vize elhordta az útjába eső utakat és romba döntötte a házakat. ... A Szent Anna kápolna ajtaját bezúzták a mindent elsöprő áradattól odasodort fatörzsek. ...A víz az oltár asztalának magasságáig megtöltötte a kápolnát.

... Hasonló esetről Veszprémben emberemlékezet óta nem tudnak. A beomlott házaknak és az árvíznek 11 emberélet esett áldozatul, ezeken felül az ármosta gödrökben egyes áldozatoknak csak testrészei kerültek elő.”

(Veszprém piarista rendház Historia Domus 1803. május 7.)

Mi az a villámárvíz?

Túl sok víz, túl rövid idő alatt

„A villámárvizek definícióját a legtöbb forrás a gyors kialakuláshoz, a hirtelen megjelenő, nagy mennyiségű víz romboló hatásához, a szállított, megnövekedett hordalékmennyiséghez és a mindezek által okozott pusztító károkhoz köti. A szakirodalom az előrejelzésbeli kihívásokat is rendszerint kiemeli.” (Kiss Alajos: *Villámárvizek elemzése; Budapest, 2024*)

Magyarul nincs szabatos meghatározása a jelenségnek, a vízügyi jogszabályok nem említik. A helyi vízkárral kapcsolatos szabályozás elvileg magában foglalja a vízkároknak ezt a speciális esetét is. Az Országos Vízügyi Főigazgatóság honlapján még nincs találat a villámárvíz kifejezésre, de a változást jelzi, hogy 2021-ben Baján konferenciát tartottak a villámárvizek és a dombvidéki vízrendezés kapcsolatáról. A konferencia neves vízügyi szakemberek részvételével zajlott.

Gyakorlatilag mindegy, hogy a károkat okozó eseményt villámárvíznek, vagy egy kisvízfolyás nagyon gyors árhullámának tekintjük. Az előrejelzés szempontjából nem sokat segít, ha nem 6, hanem 8, vagy 12 óra alatt alakul ki a pusztító árhullám. A kicsi (vagy több kicsi) vízgyűjtőn a hosszabb összegyülekezés alatt sem keletkezik több használható adat. Tapasztalatok szerint ezek az adatok nem jutnak el időben a megfelelő helyre. Ilyen gyors események során nincsen elegendő idő az adatok begyűjtésére, szűrésére, értékelésére és a megfelelő döntések meghozására.

A 2024 októberi valenciai események vizsgálata segíthet, hogy a villámárvizekre jobban felkészüljünk és a lehetséges hibákat elkerüljük

Mi történt Valenciában 2024. október 29-én?

„Bár a [DANA nevű hidegcsepp-jelenség](#) (link) visszatérő vendég az Ibériai-félszigeten, az idei évben különösen nagy esőzéseket hozott, ami katasztrófához vezetett Valencia tartományban. Kétszáznál is több halálos áldozatot követelt az, hogy nagyon rövid idő alatt több mint 500 milliméter csapadék hullott le, és villámárvizek alakultak ki.” (HVG 2024. 11. 10.)

„ a szélsőséges időjárási események és a rossz területrendezés kombinációja végzetes következményekkel jár” (Andres Gómez meteorológus)

7:36 Vörös riasztást ad ki 300 mm-t meghaladó heves esőzésekre az AEMET (állami meteorológiai szolgálat).

7:00-10:00 Kora reggel az első csapadék csúcs Valencia tartomány déli részét és a part menti területeket éri. 10 órára Castellóban 217 mm csapadék esett le.

10:00- 15:00 Átmeneti csillapodás után kora délután újabb csapadék csúcs éri el ezúttal a Magro-folyó forrásvidékét. Utielben 200 mm esett.

12:00 Árhullámok indulnak a folyókon és a száraz medrekben.(barranco, rambla, torrent)

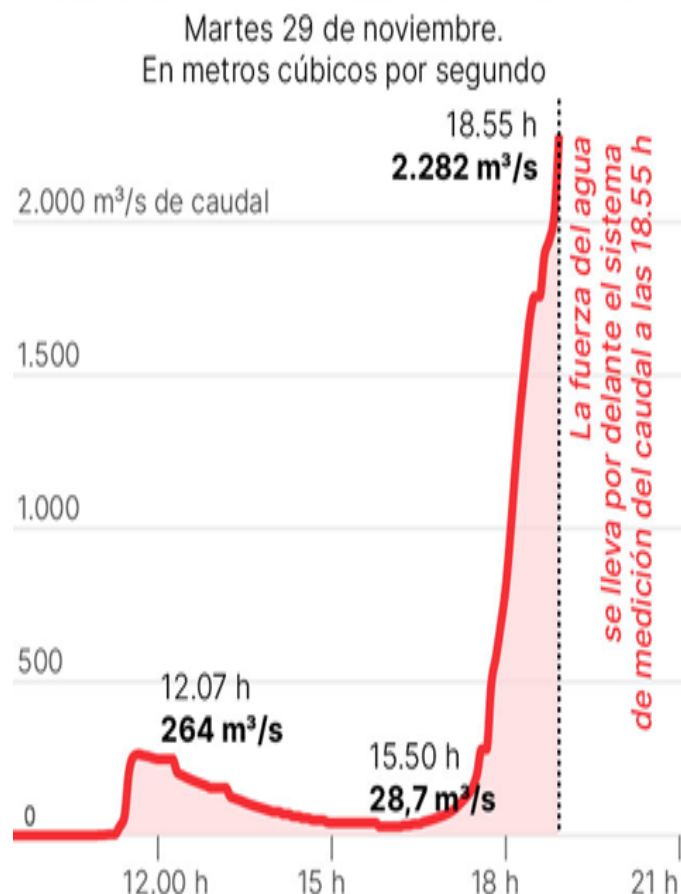
15:00-20:00 Délután özönvíz éri a Rambla del Poyo medencéjét. 5 óra alatt Turisban 600 mm, Chivában 350 mm eső esett.

17:30 Villámárvíz indul a Poyo völgyében. Másfél óra alatt a 11-szeresére, 2282 m³/s-ra nő a vízhozam, a vízmérő műtárgy megsemmisül. Utólagos számítások szerint az árhullám csúcsa 3500 m³/s volt. Az elővárosok belterületén a Poyo vízszállító képessége 800 m³/s. (2006-ban Szegeden a Tisza 3820 m³/s-ot szállított teltőzésekor.)

18:05 A Rambla del Poyo előnti Torrentet és a Horta Sud több települését.

CAUDAL DE LA RAMBLA DEL POYO

20:00 A Magro-folyón épített 37 millió m³-es Forata-tározó feltelt. A kezelő CHJ (Júcar Vízrajzi Szövetség) jelzi a CECOPI-nak (Vészhelyzeti Koordinációs Központ), hogy tározó gátszakadás közeli állapotba került. A befolyó vízmennyiség 2000 m³/s, a tovább vezetett víz 1000 m³/s. A nap elején a tározóban 5 millió m³ vizet tartottak. (A tározó térfogata a 39 millió m³-es Velencei-tóval mérhető össze.)

20:11 ES-Alert üzenet (vészhelyzeti riasztás) Valencia tartomány összes mobiltelefonjára: Ne közelítse meg senki a Magro és az azt befogadó Júcar folyót a gátszakadás veszélye miatt.

20:35 Valencia déli elővárosaiban nincs áram, nincs ivóvíz, nincs mobilhálózat. Nem járhatók az utak, az autópályák, leállt a metró és a vasúti közlekedés. Összeomlott a 112-es segélyhívó rendszer.

2024 október 29-én

- 8 óra alatt 420-770 mm eső esett. A három nagycsapadék csúcs hatására két árvíz alakult ki.
- A Magro- folyó áradása gátszakadással fenyegetett a Forata-tározónál. A Rambla del Poyo üres medrében pedig 3500 m³/s árhullám alakult ki. (1000 éves visszatérési idő)
- 75 település 800.000 lakosát érintette az esemény, 156 km²-t öntötte el az áradat.

- 232 halálos áldozatot követelt az ítéletidő, 36.600 főt sikerült kimenteni.
- 60.000 otthon károsodott, 155.000 maradt áram nélkül.
- 220.000 vezetékes és 300.000 mobil vonal szűnt meg egy időre.
- A környék 100 szennyvíztisztítóját öntötte el az áradat és elsodort 120.000 gépjárművet.
- Tönkrement 232 km vasúti és metró vágány, közút, autópálya.

Mi okozhatta a tragédiát?

⇒ **Katasztrofális mennyiségű csapadék**

2024. október 29-én a csapadékot okozó ciklon 12 órán át állt egy helyben. Valenciától dél-nyugatra, a hegyvidéken kb. 6000 km²-en esett 120 mm-nél nagyobb csapadék azon a napon. Turís átlagos csapadéka 475 mm/év. Az október 29-i rendkívüli helyzetet mutatja, hogy ez a mennyiség (az éves csapadék) 3 óra 20 perc alatt esett le.

Chivában 8 óra alatt 442 mm, Turísban 14 óra alatt 772 mm eső esett. A tragédiát okozó extrém csapadékért egy zárt, magas légköri depresszió, (spanyolul DANA: Depresion Aislada en Nivelos Altos) korábban használt elnevezéssel hidegcsepp (gota fría) jelenség a felelős. Az Eu-

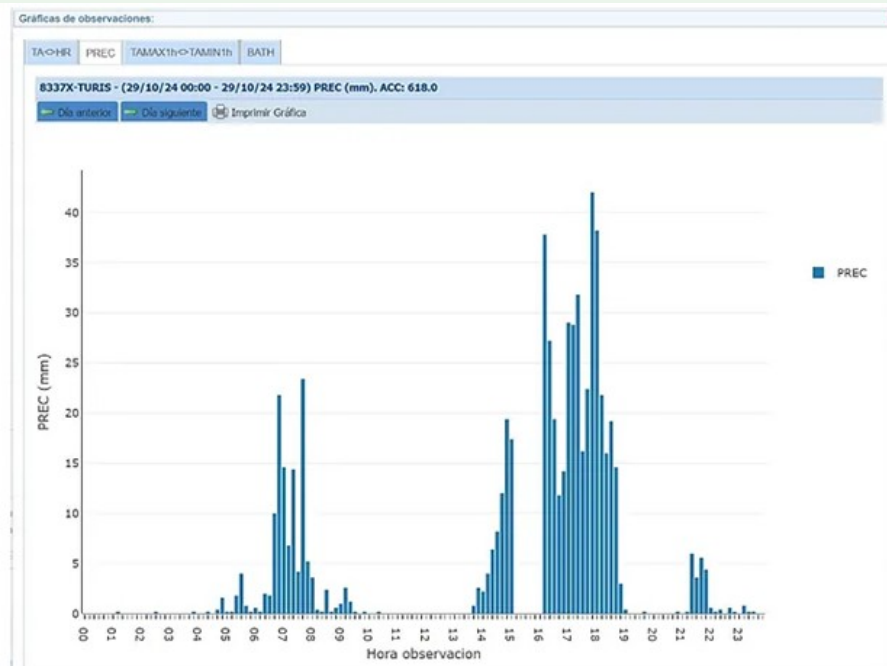
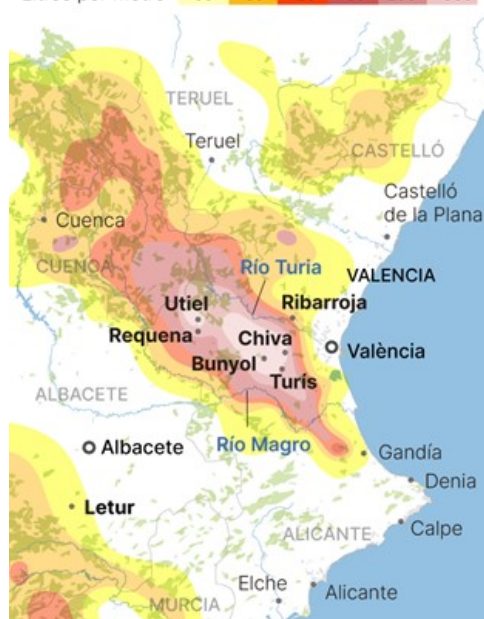
rópában sokfelé előforduló meteorológiai helyzet

Spanyolország keleti tengerpartján a tengervíz felmelegedése nagyon felerősíti. DK-i széllel párosulva a jelenség már többször okozott katasztrofát. A DANA energiája a hurrikánokéval vethető össze. A szélsébség alatta marad a hurrikánokénak, de a csapadék mennyisége és intenzitása meghaladhatja az ott tapasztaltakat. A jelenség évszázadok óta ismert Spanyolországban. Valenciában 630 év alatt 25 katasztrofális árvizet jegyeztek fel miatta. Az árvizeket kiváltó meteorológiai helyzetet a 2000-es években keresztelték át DANÁ-ra. A mozaikszó szerintük pontosabban írja le a jelenséget (és emléket állít egy meteorológusnak Paco García Danának).

POBLACIONES MÁS AFECTADAS

Solo se sombrea las poblaciones con más de 50 litros por metro²

Litros por metro² 60 80 120 180 250 +300

Registro de lluvias en la estación de Turis AEMET COMUNIDAD VALENCIANA

⇒ **Földrajzi helyzet**

A rendkívüli csapadékok és a villámárvizek kialakulásában közrejátszik a földrajzi elhelyezkedés. A Valencia környéki alluviális síkságot hegyek zárják körül. A síkságot átszelő folyók 1100-1700 m magasból futnak le, rövidek és nagy az esésük. Az elővárosokat elárasztó Rambla del Poyo csak 43,5 km hosszú, de 1023 m rajta a szintkülönbség. Az éves csapadék a medencében 470 mm. 2023. január - 2024 szeptember között, 21 hónap alatt csak 446 mm csapadékot mértek. A kiszáradt talaj csökkentette a beszivárgást. A vízelvezető hálózat jelentős része száraz meder, vádi (barranco, rambla). Az éveken keresztül száraz medrek nincsenek mindenhol kiépítve. Sokszor a befogadóig sem tartanak, mezőgazdasági területen, újabban esetleg egy ipari parkban terül szét az árhullám.

⇒ **Antropogén hatás, kaotikus beépítés**

Az 1957. évi nagy árvíz a „Gran riada de Valencia” hatására megépítették a Turia folyó új medrét. A várost délről elkerülő új nyomvonal a várost védi, a vízrendezés az elővárosok helyzetén

nem javított. A tervekkel ellentétben a város nem a védett északi régióban, hanem az új Turia medertől délre fejlődött rohamosan. 1957-2024. között az elővárosok lakossága háromszorosára nőtt. A kaotikus beépítés során 6.200 ha gyümölcsöst, kertet számoltak fel. A lakóterületek mellett 2.000 ha ipari, kereskedelmi területet alakítottak ki. Az öntözött kertek csatornáit sok helyen utak, épületek alá kerültek. A Horta Sud, a gyümölcsös kertek területén kerültek ki a korábbi árvizek, ott rakódott le az iszap. A beépítéssel elveszett az ártér, az új, burkolt felületekkel csökkent a beszivárgás, nőtt és gyorsult a lefolyás. Az árteret lezáró építmények miatt tölcserhatás alakult ki a vízfolyások alsó szakaszán.

2003-2013. között elkészült a PATRICOVA, az árvíz kockázat csökkentésére kidolgozott területi cselekvési terv. Az ArcGIS állományban készült térképek a teljes Valenciái Közösségre meghatározták az elöntések kockázatát, azonosították a hiányos infrastruktúrákat, megszabták a vészhelyzeti eljárások rendjét. A katasztrófa igazolta a tervezők előrejelzését. Sajnos a hiányosságok kiküszöbölésére, a hibák javítására tavaly októberig nem került sor.

⇒ **Figyelő, előrejelző, figyelmeztető rendszer hiányosságai**

A Rambla del Poyo medencéje 462 km². A száraz meder hossza 43,5 km és egyetlen vízállás-vízhozam mérő műtárgy van rajta. A vízfolyásért felelős CHJ (Júcar Vízrajzi Szövetség) 198 e-mailt írt a kritikus időszakban a vízállásokról, vízhozamokról a döntéshozóknak. Valójában az automata műszerek küldték az adatokat a központi szervernek és senki nem fogadta, értelmezte azokat.

A lakosság figyelmeztetésére, riasztására fejlesztették ki az Es-Alert rendszert. Rádiójellel elérhető az összes mobiltelefon. A jel felülír minden beállítást és nem számít a hálózat telítettsége sem. Ha van lefedettség és a készülék bekapcsolt állapotban van. A kritikus időszakban a hálózat összeomlott. A másik alapvető problémát az üzenet megfogalmazása jelentette. Az üzenet a működő telefonokra is későn érkezett és említést sem tett a Poyo környéki katasztrófális helyzetéről. A rendszert tesztelték, de széles körű lakossági ismertetése, próbája még nem volt. Érdekes, hogy a belügyminiszter sem tudott a lehetőségéről.

⇒ **Vészhelyzeti irányítás , döntéshozás kudarca**

A PATRICOVA cselekvési tervben kidolgozták a vészhelyzeti protokollt. A jól kidolgozott elméletet nem sikerült a gyakorlatba átültetni.

A meteorológia vörös riasztására a Valenciai Kormánytól a Vészhelyzeti Koordinációs központnak kellett volna átvenni a regionális irányítást. (2. szint) Ezt késve, 17:00-kor kezdeményezték,

de csak 19:30-ra lett döntésképes a szervezet. Elmaradt a megelőző evakuálás és kialakult a katasztrófahelyzet, mire akcióba léptek. A helyzet kiértékelése lassú volt és jó ideig alábecsülték a veszélyt. A 3. szintet nem vezették be. Ezzel kizárták az állami beavatkozást, de elestek további erőforrások bevonásától. A miniszterelnök a neten közzétett információk egy részét utólag törölte (megpróbálta). Az érintett intézmények közötti kommunikáció hiányos volt és akadozott. A CHJ hidrológiai adataiban voltak kimaradások. Az adatok egy részét ott is próbálták törölni a rendszerből. A CHJ túlzottan a Forata-tározóra koncentrált, a Rambla del Poyo gyakorlatilag felügyelet nélkül maradt. *(1982. október 20-án a 80 millió m³-es Tous-tározót egy villámárvíz két hullámban 120 millió m³-re töltötte fel. Áramszünet miatt a gátat nem tudták megnyitni és a gát átszakadásával 16.000 m³/s-os árhullám indult a Júcar-folyó völgyében. A „Pantana des Tous”-nak nevezett katasztrófában 81-en haltak meg.)* Érthető ezek után a tározóra fordított figyelem, de a Poyo árvizének elhanyagolása óriási hiba volt.

Miért kell foglalkoznunk a villámárvizekkel?

Kisvízfolyások árhullámai, villámárvizek nálunk is előfordulnak. Szerencsénkre általában nem olyan szélsőséges formában, mint fél éve Valenciában. Nem szabad azonban megfeledkeznünk az 1838. augusztus 31-i miskolci árvízről. Az akkor 24.000 lakosú városban a villámárvíz óriási pusztítást végzett, 277-en meghaltak, 698 ház összedőlt. Két patak, a Szinva és a Pece árvize több halottat követelt, mint a Duna 1838. évi jéges árvize Pesten, vagy a Tisza 1839-es nagy szegedi árvize.

Kevésbé vagyunk felkészülve a kisvízfolyások árvizeire, mint folyóink kiépített védvonalain történő védekezésre. A helyi vízkár elleni védekezés elsődlegesen az önkormányzat feladata, de hoz-

záértő szakemberük alig akad. Vizügyesek segítik a helyi védekezést igény esetén. A vízügyi igazgatóságok szakképzett, gyakorlattal rendelkező műszaki állománya jóval kisebb, mint ahány helyen segíteni kellene. A sok kis vízgyűjtőn, sokféle formában, rendszertelenül megjelenő helyi vízkáresemények elleni védekezésben kevesebb tapasztalatot szereztek a védekezők, mint a fő védvonalakon. A veszélyeztetett terület és a vízgyűjtő alapos ismeretére van szükség a sikeres védekezéshez. Erre nincsen gyakorlópálya, minden helyszín más kihívást jelent.

Mi a helyzet idehaza?

⇒ **Csapadék**

A közép-európai, vagy mediterrán ciklonok mostanáig sokkal szelídebbek voltak, mint a DANA. Hazánkban a mérések kezdete óta feljegyzett csapadék rekordok: 1 nap 203 mm, egy hónap 444 mm, meg sem közelítik a valenciai értékeket. Azért a 2024 szeptemberi Boris ciklon csak kicsivel kerülte el a kis vízgyűjtőinket. Az Alsó-Ausztriában leesett 300 mm feletti csapadék itt is nagy bajt okozhatott volna. Gondot jelent, hogy az éghajlat változásával az elmúlt 150-200 évben gyűjtött meteorológiai, vízrajzi adataink és az azokra alapozott számítások használhatósága csökken.

⇒ **Földrajzi helyzet**

A domborzat kevésbé markáns, a tengervíz hatása csak közvetett. Az ország közel felén kockázatot jelent az erózió. Az erózió elleni küzdelem mára háttérbe szorult, vannak leromlott állapotú dombvidéki vízgyűjtők. Az agrártámogatási rendszer egyelőre nem ösztönözi eléggé a mezőgazdasági termelőket az erózió mérséklésére.

⇒ **Antropogén hatás, beépítés**

A rendezési tervekkel, a beépítéssel nálunk is vannak gondok. (Felsőzsolca 2010.) Keresettek a vízparti ingatlanok. Egyre több a beépítés a hullámtereken, a vízjárta területeken. Gyors ütemben kerítik be a mezőgazdasági ingatlanokat is, egyre kevesebb a géppel megközelíthető, járható fenntartó sáv. Nagyobb településeken, ipari területeken aggasztóan növekszik a burkolt felületek aránya. Az új szemlélet, a „Víz a tájba” program segíthet a lefolyás lassításában is. A völgyzárógátas tározás azonban a kedvező hatások mellett új kockázatot is jelent.

⇒ **Előrejelző, figyelmeztető rendszer**

A kis dombvidéki vízgyűjtőkre nagyon kevés a vízrajzi, meteorológiai adatunk. A meglévő adatsorok is elég rövidek. Kritikus időszakban alig érkezik be használható adat róluk. A meteorológiai előrejelzés járásnál kisebb bontásban nem elérhető az átlagos felhasználónak. Hidroló-

giai előrejelzés kis vízgyűjtőkre (tudomásom szerint) nem készül. Az önkormányzatok a települések árvízvédelmére többségükben nincsenek felkészülve. Különböző okokból sok településen az előírt vízkárelhárítási terv sem készült el. Az elkészült tervek általában nem naprakészek és a gyakorlati használhatóságuk erősen kérdéses. Egységes figyelmeztető, riasztó rendszerrel nincs információ. Ha létezik ilyen, széles körű lakossági ismertetésre, gyakorlásra nem került sor. A riasztó rendszer ismeretének hiányában az is csak elvi kérdés, hogyan működne „black out” helyzetben.

⇒ **Vészhelyzeti irányítás**

Az árvíz, belvíz elleni védekezésnek hosszú múltja, nagy hagyományai vannak hazánkban. A sok évtized alatt egy erősen központosított irányító rendszer alakult ki. Az együttműködő szervezetek viszonya, a döntési szintek egyértelműek. Kisvízfolyások árvizénél, villámárvíz esetén probléma lehet az információ áramlás beindítása. Előrejelzések hiányában, a szükségesnél ritkább észlelő hálózat miatt, a döntésekhez nem érkezik be elegendő információ, kivált a kritikus időszak elején.

Az éghajlatváltozással járó időjárási szélsőségekkel egyre inkább szembe kell nézni a jövőben. A vízkár eseményekhez vezető hirtelen le hulló, nagymennyiségű csapadék kezelésére ugyanúgy fel kell készülni, mint az eddig megszokottnál hosszabb ideig tartó aszályos időszakokra. A kezelendő kihívások közé tartoznak tehát a villámárvizek is. A vízügyi ágazat is tevékenyen részt vesz abban a munkában, melyet a klímaváltozás káros hatásainak megelőzése érdekében számos szervezet végez, akik a megfelelő kompetenciák birtokában és döntéshelyzetben vannak.

Összeállította:

Kovács László
szakasz mérnök
Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
Veszprémi Szakasz mérnökség

HAJÓZÁSI ÉVADNYITÓ A VELENCEI-TAVON

EGYÜTT A VELENCEI-TÓÉRT - ENNEK JEGYÉBEN KERÜLT SOR AZ ELSŐ ÜNNEPÉLYES HAJÓZÁSI SZÉZONNYITÓRA VELENCE. AZ ESEMÉNYEN BESZÉDET MONDOTT HORVÁTH ANGÉLA IGAZGATÓ ASSZONY IS, VALAMINT ELISMERÉSBEN RÉSZESÜLT DR. CSONKI ISTVÁN, IGAZGATÓSÁGUNK NYUGALMAZOTT VEZETŐJE

Az eseményen szinte minden szervezet és közéleti szereplő részt vett, akik a Velencei-tóért tenni akarnak és tudnak. Az eseményt Velence Város Önkormányzata szervezte, a meghívottak között volt többek mellett Tessely Zoltán országgyűlési képviselő, Haász Zoltán, a Velencei-tavi Fejlesztési Nonprofit Kft. képviselőjében, valamint a szervező önkormányzat részéről Krausz György, Velence polgármestere.

Horváth Angéla beszédében rámutatott a párbeszéd fontosságára. Hiszen, ha mindazok, akik fe-

lelősséget éreznek a tóért, együtt kutatják a lehetőségeket, együtt gondolkodnak, közösen veszik ki a részüket a térség folyamatos fejlesztéséért végzett munkából, akkor nagyobb az esély arra, hogy mindenki számára megnyugtató eredmények szülessenek. Az elmúlt évek időjárása nem volt kegyes hozzánk: aszályos időszakokkal és a csapadék egyenlőtlen eloszlásával kellett és kell megküzdeni. De a vízügyi szakemberek a vízgazdálkodás eszköztárával továbbra is azon fog dolgozni, hogy megóvja ezt a különleges természeti értéket – fogalmazott igazgató asszony.

Az eseményen Elismerő Oklevéllel tüntették ki Dr. Csonki Istvánt, igazgatóságunk nyugalmazott vezetőjét a Velencei-tóért végzett példaértékű munkájáért.

A program hajózással és vízi koszorúzással zárult.

VENDÉGEK A SIÓFOKI ZSILIPEKNÉL

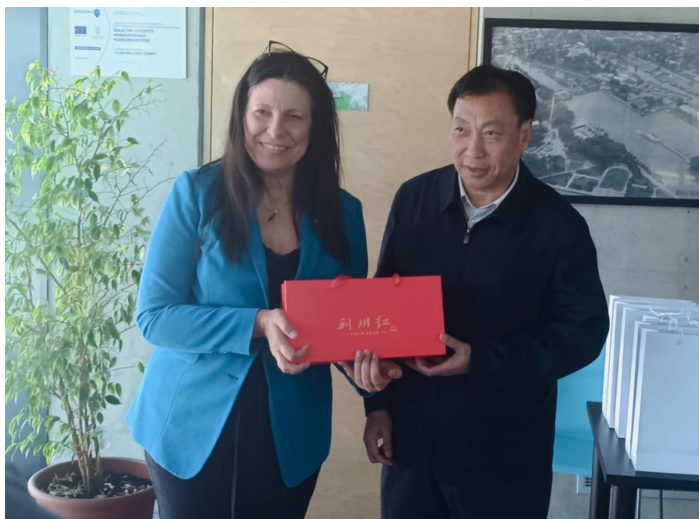
Különleges küldöttség érkezett Siófokra 2025. április 23-án. Kínából, a Jangce folyó vízgyűjtője vízügyi szervezetének vezetőjét és munkatársait fogadtuk a Sió-zsilip közösségi terén.

Mivel az Igazgatóságunk működési területéhez tartozó három vármegyéni vízgyűjtő terület teljes egészében hazánkban található, nekünk nincsenek határvízi kapcsolataink, ennek ellenére vendégként alkalmanként érkeznek hozzánk külföldi szakemberek. Új élmény volt azonban számunkra az mérték, melyet a kínai delegáció tagjaival történő beszélgetésekben megtapasztaltunk. A Jangce vízgyűjtője 1.808.000 km², azaz húsz Magyarországot tesz ki, ezzel a kilencedik legnagyobb a világon. A Jangce, a maga 6342 km-ével a Föld harmadik leghosszabb folyója, A minimális vízhozam 2000 m³/s, az átlagos vízhozam 30.146 m³/s, a maximum pedig 110.000 m³/s. A vízgyűjtőn több mint 400 millió

ember él, azaz 40-szer több, mint Magyarországon.

A vendégek Horváth Angéla igazgató asszony köszöntőjét követően Kóbor István, a vízügyi laboratórium vezetőjének előadását hallgathatták meg. Ezután megtekintették a siófoki zsilipeket, majd pedig motorcsónakba szálltak és kollégáink bemutatták nekik a Balaton Siófoki-medencéjébe telepített szigetüzemű kutatóállomást és az azon működő műszereket.

A program egy, az Országos Vízügyi Főigazgatóság által szervezett tanulmányút része volt, aminek keretében a kínai vízügyi szervezet egyetértési megállapodást írt alá az Országos Vízügyi Főigazgatósággal, az Energiaügyi Minisztériumban fogadta őket Rentz Tamás helyettes államtitkár, valamint látogatást tettek a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Vízépítési és Vízgazdálkodási tanszékén is.

Fotó: utazom.com

Bal oldalon: Horváth Angéla és a kínai delegáció vezetője. Jobb oldalon: a Jangce. A folyó festői környezetére utaló kínai mondás szerint: „Aki nem hajózott fel a Jangcén, az még nem látott semmit a világból”.

Idén Igazgatóságunk volt a házigazdája a Nyugdíjas Vízügyi Igazgatók Országos Találkozójának. Május elején a Siófokon fogadhattuk vendégeinket, akik az elmúlt évtizedek során az ország vízügyi igazgatóságait vezették.

Az eseményt megtisztelte az Országos Vízügyi Főigazgatóság részéről Dr. Dobó Kristóf főosztályvezető, köszöntőt mondott házigazdaként Horváth Angéla igazgató, valamint a nyugdíjas igazgatói közösség vezetője, Baross Károly.

Az igazgató urak szakmai előadásokat és filmet tekintettek meg, valamint a Oláh Zoltán főmérnök úr és a Balatoni Szakasz mérnökség munkatársai a helyszínen bemutatták a megújult vízleeresztő zsilipet és hajózsilipet.

A beszélgetések során fültnői lehettük régi-régi anekdotáknak, ikonikus, a vízügy történetét meghatározó események személyes élményekkel tűzdelt felelevenítésének. A találkozót hangulatos ebéddel és sétával zárult.

VÍZPÓTLÁS A TOLNAI-HOLT-DUNÁN

NAGY VÁRAKOZÁSOK TÁRSULNAK ÉS ROPPANT NAGY FIGYELEM ÖVEZI AZ ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM ÁLTAL 2025 FEBRUÁRJÁBAN MEGHIRDETETT „VIZET A TÁJBA!” PROGRAMOT. MIND SZAKMAI FÓRUMOK, MIND A KÖZVÉLEMÉNY ÉRDEKLŐDÉSÉNEK KÖZÉPPONTJÁBAN ÁLL, MILYEN ESZKÖZÖKET LEHET MEGRAGADNI VIZEINK MEGTARTÁSÁRA ÉS VISSZAPÓTLÁSÁRA.

Igazgatóságunk működési területének adottságait figyelembe véve a programhoz a Tolna vármegyei Duna-holtágak vízpótlásával tudunk kapcsolódni.

A Sió-Árvízkapu zárásával duzzasztást hajtottunk végre a Sió-csatornán, így 2025. május 22. és június 27. között a Kutyatanyai-zsilip nyitásával lehetővé vált a Tolnai-Holt-Duna vízpótlása. Célunk az volt, hogy elérjük a holtág üzemi vízszintjét. A vízpótlás folyamán a vízszint 44 cm-t emelkedett, mely 1.117.600 m³ többletvizet jelentett.

A Tolnai-Holt-Duna vízpótlása a Kutyatanyai-zsilipen keresztül

VÍZVISSZATARTÁS TERMÉSZETESEN, HÓDOKKAL

Írta: Szívler Zoltán

IGAZGATÓSÁGUNKRA VÍZFOLYÁSKEZELŐKÉNT NAGY FELELŐSSÉG HÁRUL. HA A VÍZFOLYÁSOKBAN NAGYCSAPADÉKOK HATÁSÁRA SOK VÍZ JELENIK MEG, AZT KÉPESNEK KELL LENNI KÁR-OKOZÁS NÉLKÜL LEVEZETNI. AZONBAN HA KEVÉS A RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ VÍZ, AZT IS TUDNUNK KELL VALAMILYEN MÓDON KEZELNI. EBEN LEHETNEK SEGÍTSÉGÜNKRE A HÓDOK.

A Veszprémi Szakaszmérnökség működési területén felméréseink szerint jelenleg megközelítőleg 110 hódcsalád él, valamint 2 nutria családot is számon tartunk. A legtöbb vízfolyáson jelen vannak az állatok, de a kezelésünkben lévő két nagyobb tározóban is élnek hódok. Magyarországon 2022 óta az eurázsiai hód már nem védett, de az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős állatfajnak minősül. A vízfolyásokra épített gátak elbontása hatósági engedélyhez kötött tevékenység. Bár a hódok tudnak borsot törni az orrunk alá, megjelenésük hasznos is lehet. Álláspontunk szerint a legtöbb esetben nem szükséges a hódgátakat elbontani.

A hódok gátépítési tevékenységükkel akadályozzák a vizek gyors lefolyását, eláraszthatják a vízparti területeket. Ahol ez az infrastruktúrát

és a gazdálkodást nem akadályozza, ott a vizek helyben tartásában segítségünkre lehetnek ezek az állatok.

A bakonyi patakok többsége a nyári aszályos időszakban kiszáradhat, amely nem csak a vízi szervezetek fennmaradását korlátozza, de nem kedvez a vízhez szorosan nem kapcsolódó életközösségeknek sem. A hódok árasztásával növelik a patakmenti talajok víztartalmát, de árasztás nélkül is a patakmederben visszatartott vízmennyiség jelentős lehet egy adott kisvízfolyáshoz mérten. Például a Cuha-patak a nyári hónapokban rendszeresen, hetekre kiszárad. A hódgátak udvarában létrejövő hódtavakban viszont ilyenkor is rendelkezésre áll valamennyi víz az állatok és növények részére.

Ezt a kérdéskört vizsgálta 2024 júniusában az Országos Vízügyi Főigazgatóság és a HUN-REN Ökológiai Kutatóközpont által közösen megrendezett „A Hódok szerepe a vízgazdálkodásban” elnevezésű konferencia. Az MTM Bakonyi Természettudományi Múzeuma októberben szervezett hasonló témájú előadásokat. Mindkét rendezvényen Igazgatóságunk előadóval képviseltette magát.

Fotó: Cuha-patak, Zirc

A CIKOLAI C-5 JELŰ HALASTÓ

Írta: Antal Zsuzsanna

A CIKOLAI C-5 JELŰ HALASTÓ A CIKOLAI ÉS LÍVIAI HALASTÓ RENDSZER RÉSZÉNEK, MELY FEJÉR VÁRMEGYÉBEN, PUSZTASZABOLCS ÉS ADONY KÜLTERÜLETÉN, A CIKOLAI-VÍZFOLYÁS, A DOHÁNYOSVÖLGYI-ÁROK, A KELETI-VÖLGYI-ÁROK ÉS A NYUGATI-VÖLGYI-ÁROK VÍZGYŰJTŐJÉN HELYEZKEDIK EL. A DOHÁNYOS-VÖLGYI-, ÉS A CIKOLAI-TAVAK VÖLGYZÁRÓGÁTÁS, MÍG A LÍVIAI-TAVAK KÖRTÖLTÉSES KIVITELBEN KÉSZÜLTEK.

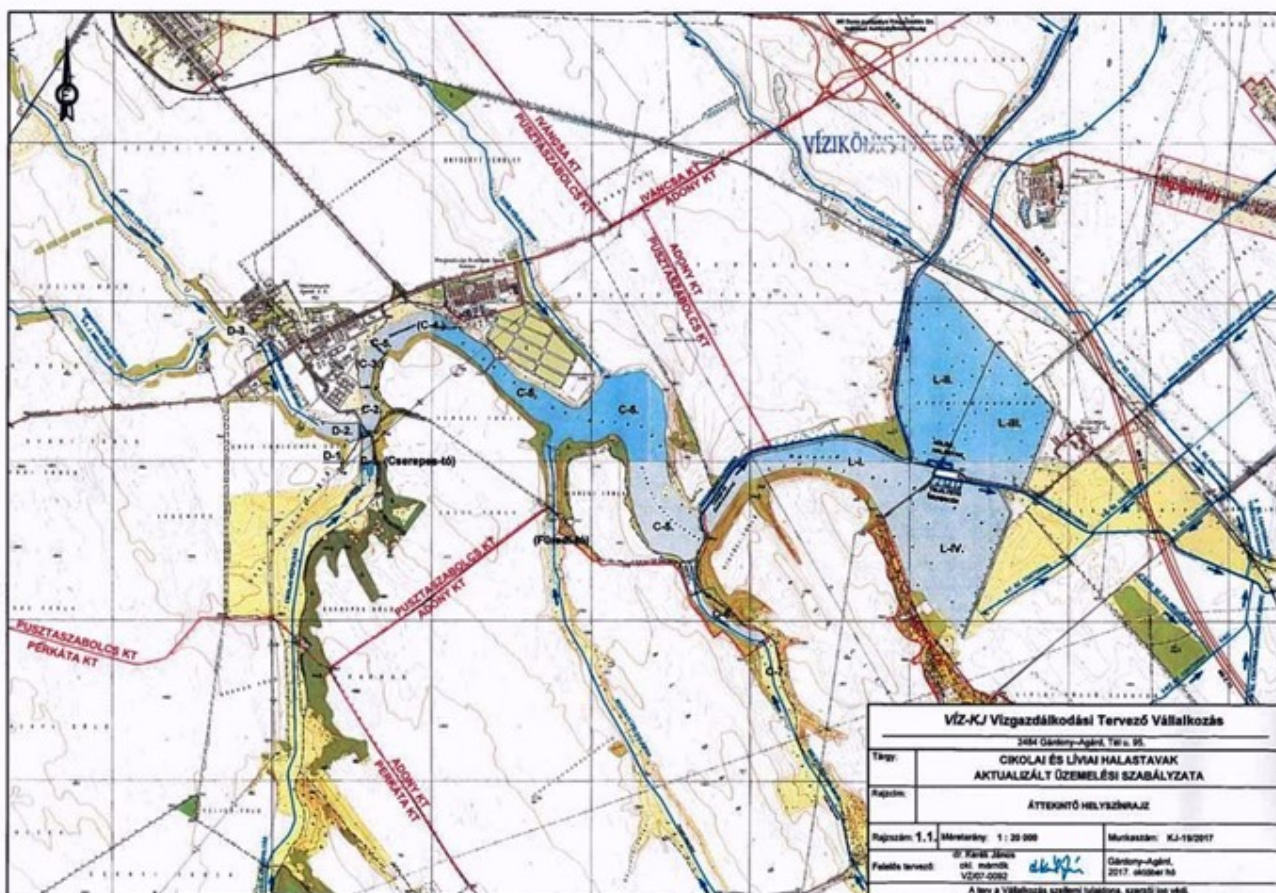
A TÓRENDSZER JELENLEG 12 DB TÓEGYSÉGBŐL ÉS 3 DB TELETETŐBŐL ÁLL. A CIKOLAI C-5 JELŰ TÓ A KORÁBBI C-3, C-4 ÉS C-5 JELŰ TAVAK ÖSSZENYITÁSÁVAL ÉRTE EL A JELENLEGI FORMÁJÁT. A CIKOLAI C-5 JELŰ TÓ A 04.03. ADONY-ERCSI BELVÍZVÉDELMI SZAKASZ KÜLVÍZTÁROZÓJA.

A tározó létesítésének története

A tórendszer vízgyűjtő területe a Mezőföld északkeleti részén, az adonyi belvízrendszerben helyezkedik el. Az Adonyi belvízöbözethez 310,26 km² külvízgyűjtő tartozik, ezért a külvi-

zek szétválasztása a belvizektől igen fontos feladat volt. Amíg ezt meg nem oldották, Adony község az elöntés veszélyének állandóan ki volt téve.

A Cikolai-vízfolyás és mellékágainak völgyében épült tórendszer kiépítése völgyzárógátás. A Líviai tavak viszont már a belvízvédelmi öblözet peremén, síkvidéki jellegűen, körtöltésekkel épültek. A Líviai tavak kivezetési pontjától indul az Adonyi-főcsatorna, a legalsó, Cikolai C-5 jelű tó árapasztójától indul az Adony-Északi-övcsatorna. A tavak vízellátását alapvetően a környező vízfolyások biztosítják. A külvízgyűjtő terület vizeit a völgyeletekben húzódó időszakos vízfolyások gyűjtik össze. Ezek a völgyeletek legyező alakban terülnek szét és a vizet a terület közepén elhelyezkedő völgyzárógátás rendszerű Cikolai C-5 jelű halastóba szállítják. Az árhullámok az árapasztón keresztül az Északi-övcsatornába folynak.

A Cikolai tórendszer helyszínrajza

A Cikolai tórendszer halastavai közötti vízeresz-
tések rendjét alapvetően a tavak hasznosítása
határozza meg. Az egyes pontokon a műtárgyak
megfelelő kezelésével lehet a vizet az egyik tóból
a másikba átengedni. A Líviai-tavak vízellátását
a Cikolai C-5 tóból gravitációsan lehet biztosítani.
A Líviai-tavak és a külső halágy fölős vizeit az
Adonyi-főcsatorna vezeti a Duna jp. 1597+425
fkm szelvényébe, míg a Cikolai C-5 tóban össze-
gyülekező felesleges vizek az Adony-Északi-
övcsatornán át kerülnek levezetésre a befogadó
Duna irányába.

A halastó völgyzárógátja és a benne lévő mű-
tárgyak a korszerű követelményeknek megfelelően
az 1960-61-es években épültek. A halastó
megléte önmagában nem nyújtott teljes bizton-
ságot, mert a tározó fölősleges vizeinek tovább-
vezetése még nem volt megnyugtató módon
megoldva, mivel a többlet vizek levezetésére
szolgáló Adony Északi-övcsatorna vízszállító ké-
pesége a tározó megépülésekor mindössze
20 m³/s volt.

Az 1963. évi belvizes időszakban történt szakad-
ás után az övcsatorna teljes hosszában 40 m³/s
vízszállító képességűre lett kiépítve. A nagykiter-

jedésű külvízgyűjtőről befolyó vizek tározására
innenről fogva a Cikolai C-5 jelű tó szolgál, mely
halastóként is üzemel.

A Cikolai C-5 tó maximális üzemvízszintje
100,83 mBf (408 cm). Tározási célból a tó víz-
szintjét 101,83 mBf szintig (508 cm ÁVSZ.) sza-
bad igénybe venni. Ezzel a vízzinttel a halastó
megemelt állandó üzemi vízszintjéhez,
99,55 mBf. szinthez tartozó vízmennyiségen felül
2,0 millió m³ víz tározható.

A Cikolai C-5 tó árapasztó zsilipje az Adony-
Északi-övcsatorna 6+860 km szelvényében épült.
A műtárgy típusa háromnyílású csőzilip, mely-
nek nyílásmérete 3x2,20x3,0 m, küszöbszintje
a felvízi oldalon: 96,83 mBf, az alvízi oldalon
96,70-96,79 mBf. Elzáró szerkezete acél síktáb-
lás, felhúzó szerkezete csavarorsós. A középső
nyílásközben kettős táblás, mely a tározótérben
tartott felső vízréteg elengedését biztosítja.

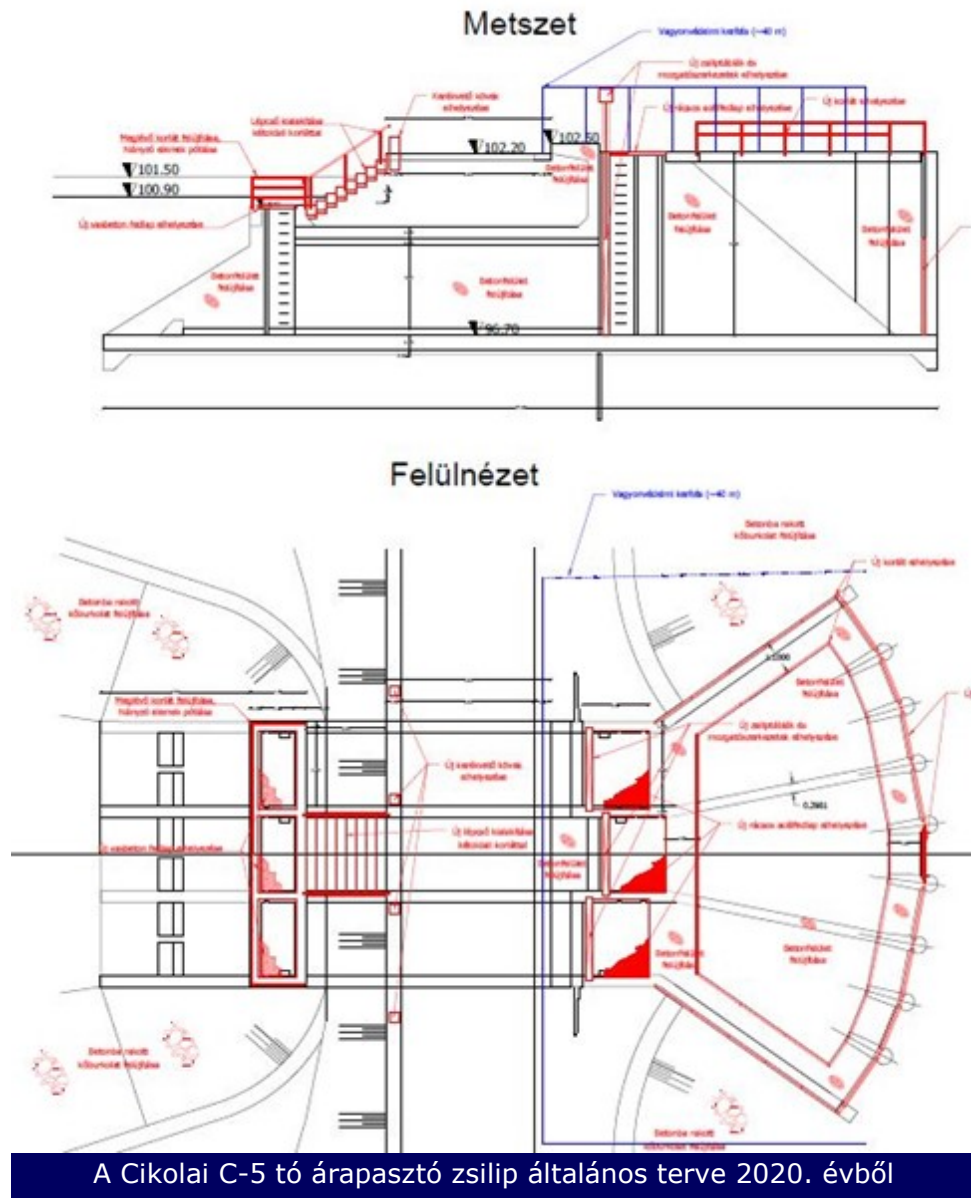

Adony-Északi-övcsatorna töltésszakadás elzárása 1963-ban

A HALASTÓ MŰSZAKI-ÜZEMVITELI ALAPADATAI

1. Vízfolyás	Adony-Északi-övcSATORNA		
2. Elzárás	6+858 km		
3. Vízyűjtő terület a V. sz. tó árapasztójának szelvényében	310,26 km ²		
4. Tározó jellege	Dombvidéki tározó, földanyagú völgyzárógáttal		
5. Tározó térfogata	Víztérfogat üzemvíszinten	868.528 m ³	
	Víztérfogat maximális üzemvíszinten	2.400.000 m ³	
	Víztérfogat árvíszinten	3.400.000 m ³	
6. Tározó területe	Üzemvíszint	61,00 ha	
	Maximális üzemvíszint	77,80 ha	
	Árvíszint	106,80 ha	
7. Tározó vízszintje	Üzemvíszint	99,55 mBf. (280 cm)	
	Maximális üzemvíszint	100,83 mBf. (408 cm)	
	Árvíszint	101,83 mBf. (508 cm)	
8. Tározó alatti mederszakasz elméleti vízszállító képessége	40 m ³ /s		
9. műtárgyak			
Árapasztó zsilip	Küszöbszint	96,835 mBf	
	Nyílásméret	3x2,20x3,0 m	
	Elzárószerkezet	acél síktáblás	
	Felhúzó szerkezet	csavarorsós	
	A középső nyílásközben kettős táblás, mely a tározótérben tartott felső vízréteg elengedését biztosítja.		
	Vízemésztő képessége	44 m ³ /s	
Leeresztő műtárgy	Küszöbszint	96,13 mBf	
	Tetőszint	102,24 mBf.	
	Átfolyási szelvény	1,2x1,5 m	
10. Völgyzárógát	Helye (Adony-Északi-övcSATORNA):	6+858 km sz.	
	Koronaszint	102,33 mBf	
	Koronaszélesség	5,0 m	
	Gát hossz	180 m	
	Rézsúhajtás vízoldalon	1:3	
	Rézsúhajtás mentett oldalon	1:1,5	
11. Párolgási és szivárgási veszteség	26,4 em ₃ /év (400 mm/év)		
12. Vízmércék	Vízmérce van elhelyezve:	az V. sz. tó árapasztó zsilipjének alvízi és felvízi oldalán	
	A vízmérce „0” pontja	96,75 mBf.	

A vízszállító keretszerkezetek előtt a felvíz irányába legyezőszerűen kiszélesedő vasbeton anyagú terelőfalak találhatóak. Ezen terelőfalak adnak helyet a kézi erővel mozgatható halrácsoknak, amelyek kilenc nyílásban foglalnak helyet. A felvíz ilyen alaprajzi kialakítását az indokolta, hogy ezen geometria mellett 1 m/s-nál kisebb sebességek alakulnak ki a halrácsoknál, így a tóban található halállomány épségét a vízeresztés nem veszélyezteti. A műtárgy felújítása a SOLVEX Kft. 110/M-2023. trvsz. megvalósulási terve szerint 2023. évben történt meg.

A C-5 tó völgyzárógátjában még egy műtárgy található, ez a lehalászást segítő 1,2×1,5 m nyílású zsilip, mely közvetlenül a Líviai I. sz. tó irányába biztosít vízpótlást. A műtárgy vízemésztő képessége 2 m³/s.

A Cíkolai-tórendszer, ezen belül is a Cíkolai C-5 jelű tó érvényes vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkezik. A tavak tulajdonosa a Magyar Állam, üzemeltetését jelenleg a Magyar Halgazdálkodási és Természetvédelmi Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. végzi. Az árapasztó műtárgy kezelője és üzemeltetője a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság. A vízszint kezelője 408 cm-es vízállásig a halastó mindenkor üzemeltetője, e vízállás fölött a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság.

Irodalom:

dr. Kerék János (2017): Cíkolai és Líviai halastavak aktualizált üzemeltetési szabályzata

Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság (2017): 04.03. Adony-Ercsi belvízvédelmi szakasz Szakaszvédelmi Terv AQUATERV2000 Mérnöki Iroda Kft.: Cíkolai V. számú tó árapasztó zsilip lopásbiztos kialakítása tanulmányterv (2012.)

ÁRVÍZVÉDELMI GYAKORLAT MILLÉREN

Írta: Berta Katalin

2025. MÁJUS 5-6-ÁN, ALKALMAM VOLT RÉSZT Venni hét kollégámmal együtt (Bakos Zoltán, Csécsi Judit, Laskovics Tamás, Lunczer Csaba, Madarász Ferenc, Szivler Zoltán, Tóth Sándor) szolnokon, a Karcagi Gábor Árvízvédelmi Gyakorlópálya Milléri telepén megtartott „Árvízi Jelenségek elleni védekezési módszerek műszaki irányítók részére (B modul)” árvízvédelmi továbbképzésen. Sok év irodában eltöltött műszaki ügyelet után kíváncsi-
an és lelkesen vártam ezt a gyakorlati oktatást.

Megérkezésünket követően az elméleti képzés – már vízügyi védekezési ruházatban – a tanpálya melletti oktatóteremben kezdődött, amelyen a KDTVIZIG nyolc fős műszaki irányító csapata mellett az ATIVIZIG 24 fős őrszemélyzete vett részt. Oktatóink a NYUDUVIZIG állományából Simon Zoltán szakaszmérnökhelyettes és Takács Balázs kirendeltségirányító voltak. Az elméleti képzés során megismerkedtünk a munkánkhoz és a védekezéshez szükséges balesetvédelem fontosságával, és a kevésbé érdekes, de annál fontosabb jogi ismeretekre is szert tettünk. Ezt követően az oktatók vezetésével, a csapatokba osztott irányítók és a hozzájuk tartozó őrszemélyzet brigáddal a terepi árvízvédekezési gyakorlat is megkezdődhetett.

Egy-egy csapat feladathúzással választotta ki, melyik árvízvédelmi védekezési feladatot látja el. Ezek alapján a csapatok a homokzsák megtöltés, a hullámverés elleni védelem, elhabolt rézsű esetén történő védekezés, árvízvédelmi zsilip kontúrszivárgása elleni védekezés, csurgás elleni védekezés, buzgár elleni védekezés, mentett oldali suvadás, rézsűcsúszás elleni védekezés technikáját, sajátosságait ismerték meg, és építették meg a hozzá tartozó védműveket. A feladatok helyes végrehajtását oktatóink végig figyelemmel kísérték, és ha nem találták megfelelőnek a kiépítési technikát, instruáltak bennünket a helyes kivitelezésben. A feladatok végeztével az elkészült védműveket megtekintettük, és kisebb hiányosságokra, pontatlanságokra rávilágítva megfelelőnek konstatálták a végrehajtást. A gyakorlópályán másnap a megépített árvízvédelmi védművek bontását végeztük. Az időjárás ebben a 2 napban nem volt hozzánk túl kegyes, a hűvös idő mellett némi eső is esett, így a nedves homokkal töltött, átázott több száz homokzsák ürítése, hajtogatása és elcsomagolása után igen csak éreztük eme feladat nehézségét.

A gyakorlati képzés végeztével lehetőségünk volt a Milléri szivattyútelepen található Szabadtéri Vízügyi Múzeumot meglátogatni. A múzeum fő látványossága az 1862-ben épült zsilip és az 1885-ben kiépített szivattyútelep. A szivattyútelep több mint 100 éves gépe még ma is működik. A szabadtéri rész főleg vízügyi gépeket mutat be, és az azokhoz kapcsolódó berendezéseket, eszközöket.

A múzeumhoz tartozott egy beltéri kiállítás is, ahol a régmúlt vízügyi történeti emlékeit, dokumentumait, eszközeit, valamint természeti értékeit tekinthették meg. Tárlatvezetőnk a KÖTIVIZIG dolgozója, Morvai Jánosné, Katalin volt, aki hozzáértő és érdekes szakmai előadásával gazdagította a múzeumlátogatást.

Szállásunk a Tisza mellett, a teraszról csodálatos panorámával rendelkező Tiszaliget Diáktanya II. épületében volt, és azt hiszem, mindannyiunk nevében mondhatom, hogy teljes mértékben meg voltunk vele elégedve.

A képzés keretében elsajátítottuk – de mindenestre megismertük – az árvízvédekezéshez szükséges feladatokhoz kapcsolódó műszaki megoldásokat, a szükséges anyag- és eszközigényeket, a munkafolyamatok megszervezését, illetve begyakorolhattuk a homokzsákrakás megfelelő technikáját. Véleményem szerint nagy

szükség van erre a képzésre, mert nagyon hasznos annak, aki régebb óta dolgozik a vízügyön, de nem volt alkalma terepi védekezésben részt venni, mint jómagam, illetve az új, fiatal kollégák is megismerhetik tapasztalt vezetők segítségével az árvízvédekezés gyakorlati technikáját.

Ezúton is szeretném megköszönni a képzésünkben részt vevő társigazgatóságok kollégáinak hozzáértő és színvonalas munkáját és segítségét! Örülök, hogy részt vehettem ezen a gyakorlati oktatáson, és a szerzett tapasztalatok után várom a képzés „A” modulját is!

Fotó:

MENJÜNK MI IS MILLÉRRE!

Szöveg: Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság

A SZOLNOK MELLETTI MILLÉREN AZ ÖSSZES VÍZÜGYI FUNKCIÓT MEGTESTESÍTŐ LÉTESÍTMÉNY MEGTALÁLHATÓ EGY HELYEN: A GÁTÓRHÁZTÓL A SZIVATTYÚTELEPEN, A VÉDELMI KÖZPONTON ÉS A VÍZÜGYI KIÁLLÍTÓHELYEN KERESZTÜL AZ EGYEDÜLÁLLÓ ÁRVÍZVÉDELMI GYAKORLÓPÁLYÁIG. TAVASZTÓL ŐSZIG FOGADJA A LÁTOGATÓKAT A MILLÉRI MŰEMLEK SZIVATTYÚTELEP, AHOL KIBŐVÍTETT TÁRLAT VÁRJA A 19. SZÁZADI VILÁGHÍRŰ HAZAI GÉPGYÁRTÁS ÉS A TÉRSÉGÜNK VÍZÜGYI TÖRTÉNETI EMLÉKEI, VALAMINT TERMÉSZETI ÉRTÉKEI IRÁNT ÉRDEKLŐDÖKET.

A Millér a Közép-Tisza jellegzetes vízfolyása, a szabályozások előtt a Tarna és Sajfoktól a Tisza vize táplálta bővizű ér volt. 1857-ben a Debrecen-Szolnok vasútvonal keresztezte medrét, ezért alsó szakaszát új nyomvonalon ásták ki. Millér már a Garamszentbenedeki apátság 1075-ben kelt alapítólevelében is szerepelt, mint adományozható halászhely.

A Tisza-völgy 19. század közepén megkezdett ármentesítése során a töltésekkel szinte egyidőben a nagyobb, állandó vízfolyások torkolatainál zsilipek épültek, hogy a mentesített területeken összegyűlő belvizek lefolyását lehetővé tegyék. Árvizek alatt azonban a zsilipeket zárva kellett tartani, így az árvizekkel egybeeső - főleg tavaszi - belvizek gyakori elöntéseket okoztak.

A szivattyútelep épületének jobb oldali része és különálló kéménye 1895-ben épült. A szivattyútelep 1898. évi bővítése során került sor a baloldali épületrész és kémény megépítésére. Ekkor alakult ki a szivattyútelep jelenlegi külső képe.

Az 1898-ban megvalósított bővítés során a baloldali szárnyban kapott helyet 3 gőzkazán, valamint egy - másodpercenként 3 köbméter - teljesítőképességű szivattyú. A kazán RÖCK gyártmányú, kéztüzelésű, 9 atmoszféra üzemi nyomást biztosító, Cornwall rendszerű. A gépházban két Schlick-gyártmányú, 2x1,5m³/s teljesítményű centrifugálszivattyú kapott helyet, kéthengeres, kompond rendszerű, 135 LE teljesítményű meghajtó erőforrással együtt.

A második világháborúban, az 1944 augusztusi és szeptemberi bombatámadások következtében a szivattyútelep és környéke olyan súlyosan megrongálódott, hogy üzemképtelenné vált. A gépi berendezések és az építmények helyreállítása 1946 júliusában kezdődött meg és szeptember 24-én a két, 5 köbméter/s teljesítményű gépegység már üzemképes volt.

1947. májusban kezdődött a „nagy gép”- az 1898-ban készült szivattyú – helyreállítása. 1848 áprilisában a szivattyútelep már teljes (6 köbméter/s) kapacitásával újra a belvízmentesítés szolgálatába állhatott. 1953-1955 között

a szivattyútelep gépi berendezéseit felújították. Az akkori szakemberek a nagy gép lassú süllyedését észlelték, amely a telep üzemelését is veszélyeztette. A korszerűsítések és átalakítások következtében 1962-től már nem volt szükség az 1898-ban készült kazánokra.

Az ipari forradalom időszakát idéző gépeket, valamint a Tisza-völgy vízügyi múltját és jelenét bemutató kiállítást előzetes bejelentkezést követően tekinthetik meg az érdeklődők.

A belépés díjtalan. Csoportoknak igény szerint tárlatvezetés is biztosított.

AKIK MEGMUTATJÁK A KÉTKEZI MUNKA ÉRTÉKÉT

A „BRIGÁD” – ÍGY, NAGYBETŰVEL. A SZEKSZÁRDI SZAKASZMÉRNÖKSÉGEN EZ NEM CSAK ÁLTALÁBAN A MUNKACSOPORTOK PÁR ÉVTIZEDDEL EZELEŐTTI IDŐKBŐL RÁNK MARADT ELNEVEZÉSE, HANEM FOGALOM. A TERÜLETI FELÜGYELŐSÉGEK FENNTARTÁSI FELADATAIT VÉGZŐ KOLLÉGÁK CSOPORTJAIT EMLEGETIK ÍGY. FOLYAMATOSAN TEREPEEN VANNAK, RITKÁN TALÁLKOZNAK A TÖBBI KOLLÉGÁVAL, KEVESEBBI TUDUNK RÓLUK, PEDIG A MUNKÁJUK NAGYON FONTOS. AZ ÖVÉK EGYFAJTA LÁTHATATLAN TEVÉKENYSÉG: HA EL VAN VÉGEZVE, A CIVIL VILÁG ÉSZRE SEM VESZI. HA AZONBAN NEM LENNÉNEK KÉSZEN A FELADATOK, AZ AZONNAL KITŰNNÉ, MERT KOMOLY FENNAKADÁSOKKAL JÁRNA. FONTOS, HOGY MEGISMÉRJÜK ÉS MEGBECSÜLJÜK MUNKÁJUKAT. AZ Ő MINDENNAPJAIKAT HOZZA MOST KÖZELEBB HOZZÁNK ROCHI GÁBOR, A 2. SZÁMÚ FELÜGYELŐSÉG VEZETŐJE, AKINEK A TELEFONJA PONT ENNEK AZ INTERJÚNAK AZ EGYEZTETÉSE IDEJÉN SZÓLALT MEG. HOGY HONNAN TUDTA, HOGY ÉPPEEN A SZÓBAN FORGÓ KOLLÉGÁK KERESIK? A KÉPERNYŐN A „BRIGÁD” FELIRAT VILLOGOTT – MERTHOGY ÍGY VANNAK ELMENTVE A NÉVJEGYZÉKBE IS.

Kérlek, mutasd be a Brigád tagjait és feladatukat!

Az én Brigádomban a 2. számú felügyelőség munkatársai, akik a Sió-Nádor mentén kiegészítéssel, kézi szerszámokkal végeznek fenntartási feladatokat. Az 5 fős csapat tagjai: Borza Ferenc brigádvezető. Cse János, Dömötör Zsolt, Kis Balázs, Nyul János. A szakaszmérnökségen egyébként összesen két hasonló brigád működik.

Ma már kevéssé hívják brigádnak a munkahelyi közösségeket...

Maga az elnevezés valóban a rendszerváltás előttről maradt fenn. A 80-as évek végéig több brigád is dolgozott a területen. Azonban a vízügy átszervezésével, a tervezési, kivitelezési munkák kiválásával a műtárgyak építéséért felelős brigádok is elhagyták az ágazatot. A fenntartás viszont továbbra is a mi feladatunk maradt, így a mi Brigádunk – a nevével együtt – velünk maradt. Akiknek a tagjai közül hárman sokat próbált, tapasztalt, hűségesebb kollégák, ők 35-40 éve erősítik a vízügyet. De a másik kettő brigádtag is már évek óta velünk van.

Hogyan képzeljük el egy napjukat?

A mi felügyelőségünk területe a Sió-csatornán a Sió-Árvízkaputól a Kapos torkolatáig és a Nádor-csatornán Sióagárdtól Pálfa településig húzódik.

Hozzánk tartozik 80 km Sió, 40 km Nádor mint vízfolyás (mindez két parttal). A Brigád tehát összesen 240 km ár- és belvízvédelmi védvonalon végzi munkáját. De természetesen dolgoznak a Szakaszmérnökség teljes működési területén, illetve a Kapos és a Koppány mentén is, valamint a Duna hozzánk tartozó jobbparti töltésszakaszán Bátától Dunaföldvárig, és a kapcsolódó belvízcsatornák területén.

80 műtárgy és környezetének karbantartása a fő feladat. A gátörök természetesen elvégzik a rájuk bízott munkát, de vannak helyzetek, amikor egy ember nem tud csodát tenni. Ekkor jön a Brigád. Számítani lehet rájuk zsilip tisztítás, dugulás megszüntetése, iszapolás, törmelék, sás, hínár eltakarítása terén. Ezeket a munkákat egyszerű kézi szerszámokkal, illetve kiegészítéssel: kézi kaszával, motoros fűkaszával, láncfűrészsel végzik. Kezelik a viharkárokat, amikor például egy fa rászakad a töltésre.

De segítenek a hódkárok elhárításában is. A Gemenc területén 25 évvel ezelőtt a Sióba telepített hódok vízgazdálkodási szempontból sok bosszúságot okoznak. Továbbá a Szakaszmérnökség működési területén sok órház, árvízvédelmi központ is található, lehetőség szerint a szükséges kisebb fenntartási és javítási munkákat is a Brigád bevonásával oldjuk meg.

Védekezésekből is kiveszik a részüket, általában mint fizikaiak és segédőrök vannak beosztva. Belvíz alkalmával pedig zárják a belvizes műtárgyakat.

A folyamatosan szabadban végzett munkának megvannak a maga elvitathatatlan szépségei, de az időjárás egyre szélsőségszerűbb, nem lehet könnyű természet erőivel...

Valóban, ők a napi nyolc órás munkaidejüket a szabadban, a terület különböző pontjain töltik, többségében az „Isten háta mögött”. Természetesen gondoskodni kell arról, hogy ellensúlyozzuk a nehézségeket. Nem könnyű munka, de úgy gondolom – még ha ezt persze nem is fogalmazzák meg –, egyfajta hivatástudat, tartja itt őket. Humoros, józan életű, becsületes emberek. Fiatalokat meghazudtoló tempóval, munkabírással és feladattudattal állnak a munkához. Egyébként pedig összetartó csapat, remek közösségi szellemmel.

Úgy tűnik, jó a kapcsolatotok.

Valóban szeretek velük dolgozni. Előző nap megbeszéljük a másnapi teendőket zömében személyesen, de megesik, hogy csak telefonálásra van mód. De ez részletkérdés, mert pontosan tudom, hogy mindent elvégeznek, amit kérek, méghozzá a megfelelő precizitással. Van, amit nem kérek, mégis megtörténik. Maximalista ember vagyok, ezt szokták meg tőlem, el is fogadták, tudják, hogyan szeretném látni a munka eredményét. Mindig érzem rajtuk, hogy tisztában vannak azzal, mi az elvárás. Nem maszatolnak, nem félig végzik el a dolgokat. Ennek látszik is a hatása, a terület és a műtárgyak állapotán. Az évtizedek során volt olyan időszak, amikor 8-10 év alatt 40-50 műtárgyat kellett aktiválni, újra üzemképesé tenniük. Ezek a mai napig rendben működnek. De általánosságban is elmondható, hogy mindent a jó gazda kezével gondozunk. Ez nem csak az éves szemlék alkalmával tűnik fel, hanem külsősök is felfigyelnek rá. Az elismerést mindig átadom nekik, mert úgy gondolom, mindenkinek szüksége van a pozitív visszajelzésre. Különösen meg kell becsülni azt a munkát, ami nagyon fontos, de amit ma már kevesen vállalnának magukra.

Bár most elsősorban a Brigádot szándékozunk bemutatni, de vezetőjükként Te is a csapathoz tartozol. Méghozzá csaknem 30 éve. Ehhez is kell kitartás!

Bár egészen más pályára készültem, mégis műszaki irányba tanultam tovább. Érdekelt a szakma, jól is teljesítettem a főiskolán. Nagy kihívás volt az évközi tervezési feladatok mint halgazdálkodás és halastó tervezés, folyószabályozás, melioráció, sík- és dombvideki vízrendezés, de örömmel csináltam. Buzgó diák voltam, olyan tervrajzokat készítettem és olyan diplomamunkát állítottam össze, amelyek alapján felfigyeltek rám és a főiskolán akartak tartani, hogy adjam át a tudást a következő generációk számára. Aztán közbejött a katonaság, ami után éppen akkor nem indult vízügyi egyetemi évfolyam. Elkezdtem dolgozni és a hétköznapiak elsodortak a tudományos iránytól. Valójában már a diplomám megszerzése idején, 1988-ban a vízügyhöz készültem, de akkoriban nem volt felvétel. Pályakezdőként a vízműnél végeztem szinte ugyanezt a munkát: 22 évesen, 30 embert irányítva figyeltük a településeket. A vízügyhöz 1996-ban újsághirdetés útján kerültem. Kumánovics György főmérnök úr és Kling Béla szakaszmérnök választása esett rám. Tíz év után árulták el, hogy három helyről kértek rólam referenciát.

Kezdetől fogva a jelenlegi feladatomat végzem és nem is akartam váltani. Voltak kitekintéseim, például elkezdtem a szőlész-borász irányba mozogni, de a vízügyi utamat mindig meghatározta az az elismerés, amit a tanulmányaim során kaptam. Mindvégig úgy éreztem, ez ad motivációt és bizonyosságot arra, hogy nekem ez a hivatásom.

Miután sokmindent megtudtunk a Brigádról, megkértük őket, meséljenek egy kicsit arról, milyen tapasztalatokkal gazdagodnak munkájuk során. Az alábbiakban az ő történeteiket gyűjtöttük össze.

„A természetben dolgozni szép, de vannak meglepetések – nem is mindig veszélytelenek. A mi területünk, a Duna-Siómente nagyvadas terület. Előfordul, hogy az itt élő szarvasrudli megriad és hatalmas robajjal halad el mellettünk. Legutóbb zsilipjavítás közben leptek meg bennünket. Egy 15-20 egyedből álló szarvascsoport három méterre vágatott el mellettünk. Élménynek élmény volt, de félelmetes is egyben.”

„Aztán persze van, amikor a haszonállatok keresztezik a területet, ahol dolgozunk. Amikor egy birkanyáj a terelőkutyával együtt ront ránk, nincs más, csak a futás. Azt pedig mindenki fantáziájára bízunk, mit hagynak maguk után...”

„Azért vannak kevésbé rázós helyzetek. Vizes élőhelyek kaszálása közben rendszeresen találkozunk fácán vagy vadkacsa fészkeivel. Ezekre igyekszünk figyelni, kikerülni. Sőt, az őzzel is előfordul, hogy a réten vagy a rézsún épít fészket. Azt gondolnánk, hogy az őz az erdőben bújzik meg, de van, amikor a gaz a menedéke. Mindenesetre fontos szempont, hogy tekintettel legyünk a vadállományra és általában az élővilágra.”

„Beszéljünk „vízügyesebb” dolgokról! A paksi kisvizes gyakorlatban is szokták kérni a segítségünket. Az előkészítéssel kezdünk: az eszközöket, anyagokat be kell szállítani az atomerőmű területére, az úszó pontonokat vízre kell helyezni, biztonságosan ki kell alakítani a munkaterületet. Be kell emelni és elő kell készíteni a szivattyúkat. Össze kell szerelni a szívó és nyomó vezetékeket. Aztán következik az üzemelés, szivattyúzás. A vízén történő munkavégzés miatt fokozott biztonsági előírások érvényesek. Nagyon oda kell figyelni.”

A paksi kisvizes gyakorlat kihívással járó, izgalmas feladat - teszi hozzá Rochi Gábor. - Jól előkészített szakmai irányítást és hatékony, összehangolt fizikai munkavégzést igényel. A sikeres munka, a víz eljuttatása a célállomásra a szivattyús átemeléssel nagy élményt jelent. Talán nem szerénytelenség azt állítani, hogy zömében minden flottul megy. Ennek részesei a kollégák, akik felé hangot is adunk elismerésünknek. Hiszen egy méltányoló tekintet, kézfogás, a szívből jövő dicsérő szavak energiát és kedvet adnak a munkában megfáradt dolgozóknak.

Nagyon büszke vagyok a kollégákra! Szerintem ilyen precízen kaszált terület, karbantartott műtárgyak és töltéstartozékok nem sok helyen vannak. Pár éve találkoztam a Sió francia és német kerékpárosokkal, akik megkérdezték, hogy ez a töltés privát terület-e. Mert ilyen minőségben gondozott zsilipeket, jelzőköveket még sehol sem láttak, pedig nyolc éve járják a Duna töltést. Egy ilyen dicséret többet ér mindennél!

HIDROMETEOROLÓGIAI ÉS HIDROLÓGIAI HELYZETKÉP

2025.03.01 - 2024.05.31.

Összeállította: Vízrajzi és Adattári Osztály, Hidrológiai Értékelő Csoport

1. Hidrometeorológiai helyzet

A Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság működési területén 2025. március 01. és 2025. május 31. között területi átlagban 147,5 mm¹ csapadék hullott, ami 114%-a sokéves területi átlag értékének (129,9 mm). Az időszakban a legnagyobb napi csapadékösszeg 83,7 mm volt, melyet 2025. április 24-én mértek Ádándon.

2. Hidrológiai helyzet

A Velencei-tó vízjárását - a Zámolyi-tározó és a Pátkai-tározó átfolyásos üzemű működése óta - a természetes folyamatok határozzák meg, így a tóba szállított víz mennyisége az időjárás függvénye.

A tavaszi időszakban a Velencei-tó vízszintje az előírt minimális vízszint (március 01 - július 01.: 140 cm) alatt maradt végig. A minimális vízállást (116 cm) március 13-án, a maximális vízállást (127 cm) április 19. és április 24. között mértük.

A Balaton vízszintje a március havi csapadékok következtében lassan emelkedett, ezt követően a párolgási időszak kezdetével május közepétől lassú csökkenésnek indult. A tó átlag vízállása ebben az időszakban 102 cm és 112 cm között változott. A vízszint végig az arra az időszakra vonatkozó szabályozási vonal alatt maradt.

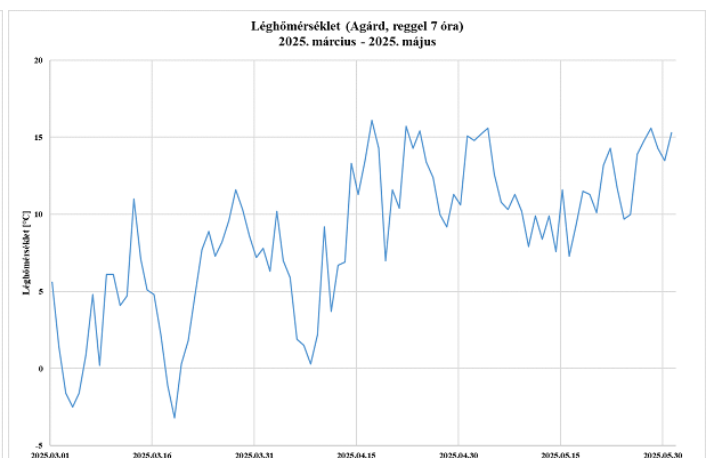
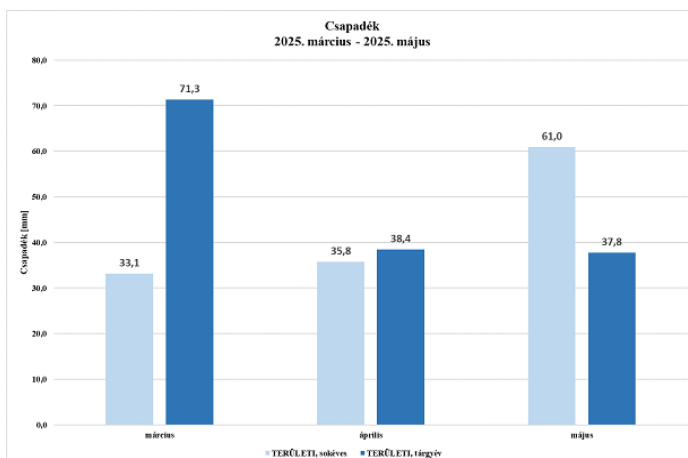
A vizsgált időszakban két alkalommal alakult ki számottevő hosszirányú kilendülés a Balatonon.

2025. március 13-án Balatonfűzfő és Keszthely között egy időpontban maximálisan kialakult vízállás különbség 47 cm volt, és 2025. április 5-én Balatonfűzfő és Balatonmárfiafürdő között egy időpontban maximálisan kialakult vízállás különbség 45 cm volt. Számottevő keresztirányú kilendülés egyik alkalommal sem alakult ki. A kilendülések miatt beavatkozásra nem volt szükség.

A Dunán március 01. és május 31. között fokozati vízszintet elérő árhullám nem alakult ki. A teljes időszakban alacsony mederteltség jellemezte a vízfolyást, a vízállások a teljes időszakban meghaladták az LKV-értéket.

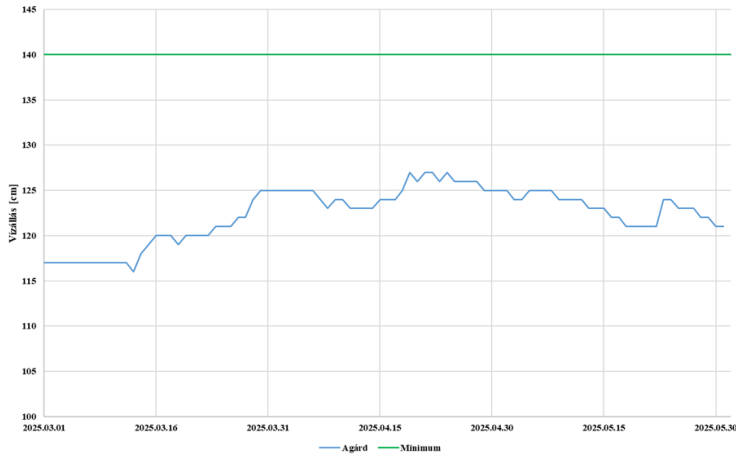
2025. március 01. 07:00-kor Duna, Adony állomáson a vízállás 19 cm, 2025. május 31. 07:00-kor 71 cm volt.

A tavaszi időszakban a Paksi Atomerőmű Zrt. a dunai alacsony vízállás figyelembevételével négy alkalommal rendelte el az I. fokú készülséget: február 24-től március 16-ig, március 22-től március 29-ig, április 13-tól április 18-ig, és május 16-tól május 25-ig. A legalacsonyabb vízállás Paks állomáson március 13-án -44 cm volt.

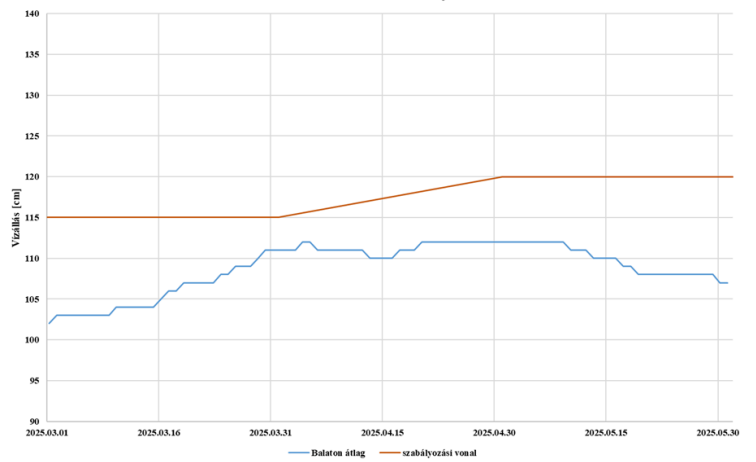

¹ Ez az adat az Adonyon műszer által mért, valamint az Agárdon, Bátán, Domborin, Fehérvárcsurgón, Kurdon, Sárszentmihályon, Simontornyan és Sólón észlelt napi csapadékok összegzésével, majd az így kapott havi csapadékösszegek területi átlagának összeadásával állt elő. A sokéves érték a sokéves havi csapadékösszegek területi átlagának az összege.

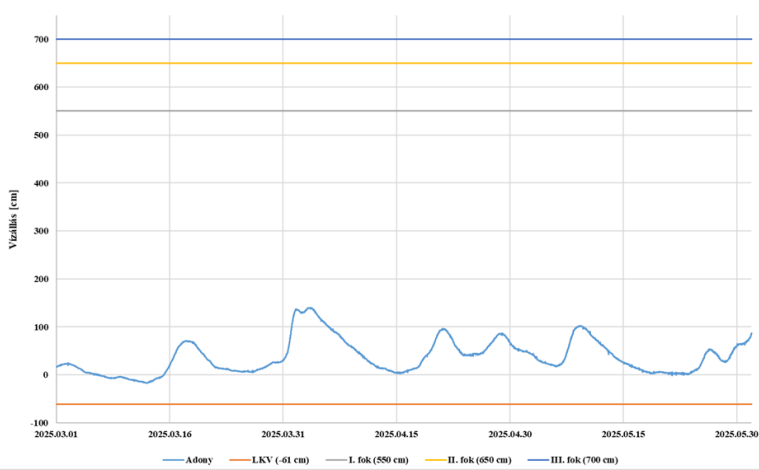
Velencei-tó vízállása
2025. március - 2025. május

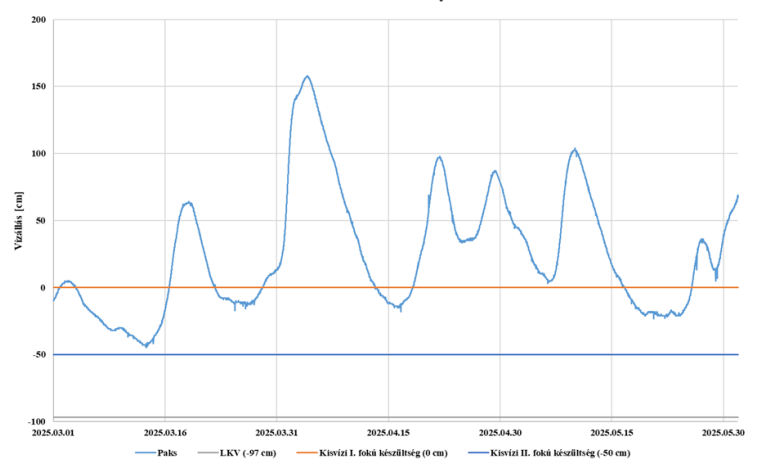
Balaton átlag napi értékei
2025. március - 2025. május

Duna, Adony vízállása
2025. március - 2025. május

Duna, Paks vízállása
2025. március - 2025. május

ÚJ MUNKATÁRSAINK

1	Vadász Gábor	Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálat	szereelőipari szakmunkás 1
2	Gfeller Péter Zsolt	Veszprémi Szakasz-mérnökség	területi felügyelő 1
3	Szijártó Szilárd	Informatikai és Téradat Osztály	geodéziai és térinformatikai referens
4	Virág Imre	Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály	osztályvezető
5	Biró Bernát	Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálat	erdészeti referens
6	Kiss Hajnalka	Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály	felszíni vízkészlet-gazdálkodási referens
7	Bores János	Balatoni Szakasz-mérnökség	létesítményüzemeltető 1
8	dr. Tóth Márta	Igazgatási és Jogi Osztály	osztályvezető
9	Balázs Máté	Szekszárdi Szakasz-mérnökség	gépkezelő 1
10	Silingi Imre	Szekszárdi Szakasz-mérnökség	gépkezelő 1

ÚJ BELÉPŐINKNEK GRATULÁLUNK, MUNKÁJUKHOZ SOK SIKERT KÍVÁNUNK!

2025 májusában Igazgatóságunk felsővezetésében és a Közgazdasági osztály vezetői pozíciójában is változások történtek

Magyarország Energiaügyi Miniszterének kinevezése alapján 2025. május 1. napjától Balogh Éva tölti be a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság gazdasági igazgatóhelyettesi pozícióját. Éva évtizedek óta elkötelezett tagja közösségünknek és a vízügyi ágazatnak, a Közgazdasági Osztály vezetőjeként hosszú ideje bizonyította szakmai tudását, rátermettségét.

A Közgazdasági Osztály vezetői pozícióját Keresztesi Tamás tölti be megbízott osztályvezetőként.

Munkájukhoz kívánunk további sikereket és jó egészséget!

Láng István főigazgató úr a Nemzetközi Duna Nap alkalmából 2025. június 26-án 18 éve végzett kiemelkedő és példamutató szakmai munkája elismeréséül Szabó Arnold mederőrt, a Balatoni Szakasz-mérnökség munkatársát főigazgatói tárgyjutalomban részesítette.

Kollégánkra büszkék vagyunk, az elismeréshez szívből gratulálunk!

AZ ELMŰLT IDŐSZAK OKTATÁSAI

Írta: Nagyné Nokta Judit

A tavasz beköszöntével, a térinformatikai képzések sorozatával kezdődött az idei továbbképzési időszak, amely májusban a felszín alatti vizek, a szerves szennyező anyagok és a vízkészlet-gazdálkodás témaköreit érintő előadásokkal folytatódott. A meghirdetett kurzusok iránt igen nagy volt az érdeklődés. Az előadásoknak a gárdonyi Vízügyi Oktatási Központ adott otthont.

Május közepén, az OVF Továbbképzési Osztályának oktatói remek hangulatú készségfejlesztő tréninget tartottak, ugyanitt. Személyes tapasztalatom az, hogy a Velencei-tó partján, a természet közelében, a gyönyörűen kialakított komplexumban, a kétnapos képzés nem plusz teherként nehezedett rám, hiszen a megszerzett tudás élményszerű volt. A tréningre az ország különböző pontjairól érkeztek vízügyi munkatársak, akikkel az első pillanattól kezdve

azonos hullámhosszon voltunk. Hiába – a víz, ami összeköt... Szeretném megragadni az alkalmat, hogy tájékoztassalak Benneteket: a tréningek egészen novemberig tartanak, némelyikre még van lehetőség jelentkezni. Akinek konkrét információra lenne szüksége, kérem, keressen bizalommal.

Az idei évben, az RVTV rendszerben teljesítendő e-learning képzések ütemezése, némiképp eltér a korábban megszokottól. Az értesítő e-mailek olvasásakor, bizonyára mindenki megkönnyebbült, hogy nem kell kapkodnia, hiszen viszonylag hosszú a tananyagok elsajátítására rendelkezésre álló időszak. November végéig lehet halogatni... Ennek ellenére, én ugyanúgy azt kérem, ne hagyjatok semmit az utolsó pillanatra, mert a tapasztalat az, hogy a határidő közeledtével, az idő egyre gyorsabban telik.

Természetesen, a teljesítések nyomán követése, részemről folyamatos, mindenkinek időben jelezni fogok, hogy a kapkodást elkerülhessük. Szeretném, ha senki nem aggódna azon, hogy az általa választott képzést nem találja a folyamatban lévő képzései között. Ennek oka az, hogy egyes e-learning valamint online-jelenléti képzések hozzáférési linkjét az NKE még nem bocsátotta rendelkezésre. Az OVF az érintettek türelmét kéri, mindenki értesülni fog róla, ha a képzések a Moodle rendszerben elérhetőek lesznek.

Április 14-15-én, Szolnokon, a Karcagi Gábor Árvízvédelmi Gyakorló pályán lezajlott képzéshez oktatókat biztosítottunk, az „Árvízi jelenségek elleni védekezési módszerek” című képzésre. Másnap, április 16-án, vízrajzosainak, az ÉDUVIZIG és az ÉMVIZIG munkatársaival közösen vehettek részt a „Hidrometeorológia mérések és a vizek mennyiségi mérésének gyakorlata” című képzésen.

Május 5-6-án valósult meg a műszaki irányítói „B” képzés, „Árvízi jelenségek elleni védekezési módszerek műszaki irányítók részére” címmel. A képzéseken részt vett munkatársak, a képzések színvonalával és azok körülményeivel maximálisan elégedettek voltak. Május 7-én, két kollégánk a gépészeti ismereteket sajátíthatta el, egy rendkívül jó hangulatú képzés keretében. „A vízkárelhárítás során alkalmazott szivattyúk és vonalvilágítás telepítése, kezelése és üzemeltetése” című képzésre – Igazgatóságunkon kívül – az ÉMVIZIG és a TIVIZIG delegálhatott résztvevőket. Az idei évben július, szeptember és október hónapokban, az őrszemélyzet valamint a műszaki irányítók részvételével, illetve az oktatók biztosításával folytatódnak a szolnoki árvízvédelmi gyakorlati képzések.

Május 8-án, Csehóné dr. Szilasi Rita szakmai főtanácsadó asszony, „Közbeszerzési értékhatár alatti beszerzések lebonyolítása a gyakorlatban” címmel tartotta meg az idei év első, belső, jelenléti képzését. A téma fontosságára tekintettel, óriási volt az érdeklődés. Az elégedettségi kérdőívek feldolgozását követően, a résztvevők, Rita munkáját jelesre értékelték. Az év során, egészen október végéig kínálunk belső képzéseket; vízen történő közlekedés, munkavédelem, kommunikáció és KRESZ ismeretek témakörében.

Az első negyedéves beszerzési stopot követően, áprilisban megkezdődhetett az idei évre tervezett „külsős” képzések engedélyeztetése. A Kormányzati Képzésszervezési Központ (KKSZK) által előzetesen jóváhagyott képzési terv

megvalósítását, a Balatoni Szakasz mérnökség illetve a Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálat dolgozóinak teherkötöző képzésre történő beiskolázásával kezdtük. Szintén a Balatoni Szakasz mérnökség illetve a Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálat dolgozói jelentkezhettek különböző gépkezelői képzésekre. Ezt követően, a képzési közbeszerzési eljárást, további négy képzés esetében indítottuk meg – a Székesfehérvári Szakasz mérnökség dolgozóinak kisépkezelői és különböző gépkezelői képzéseinek tárgyában. Ugyan a képzések engedélyeztetésének közbeszerzési eljárása meglehetősen bonyolult és hosszadalmas, én mégis arra biztatnám az egységeket, hogy – különös tekintettel a személyi változásokra – vizsgálják felül és aktualizálják a tavalyi év végén összeállított terveiket és próbáljunk meg minél több képzés megvalósítására engedélyt kérni. Kérlek Benneteket, hogy a képzési közbeszerzési eljárások lefolytatására, nagyjából 3-4 hetes átfutási idővel számoljatok.

A nyár folyamán, a Soproni Egyetem és a Debreceni Egyetem két hallgatója számára biztosít szakmai gyakorlati lehetőséget Igazgatóságunk. A másod- és harmadéves mérnök hallgatóknak 2-4 héten keresztül lesz alkalmuk betekintést nyerni a vízügyi szakma rejtelmeibe. Az idei tanévben két középiskola részéről érkezett felkérés, 11. évfolyamos tanulók nyári szakmai gyakorlatának biztosítására. A Bugát Pál Technikummal régóta fennálló együttműködésen túl, a Jáky József Technikummal is megállapodást kötünk. Ezúton is köszönjük a szakmai gyakorlatok lebonyolításában aktívan közreműködő egységek, a Balatoni Szakasz mérnökség, az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály, a Vízrendezési és Öntözési Osztály, a Vízrajzi és Adattári Osztály valamint a Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály vezetőinek és munkatársaiknak konstruktív hozzáállását.

A nyárra mindenkinek kellemes feltöltődést kívánok! Pihenjete, de lélekben azért készüljete a tanítási szünetet követő időszakra.

ELISMERÉSEK AZ MAGYAR HIDROLÓGIAI TÁRSASÁGTÓL ÉS ORSZÁGOS VÁNDORGYŰLÉS

A MAGYAR HIDROLÓGIAI TÁRSASÁG RANGOS SZEMÉLYES ÉS SZERVEZETI ELISMERÉSEKET ADOMÁNYOZOTT.

A Magyar Hidrológiai Társaság Bogdánfy Ödön emlékermet adományozott Horváth Angéla igazgató asszonynak. Az elismerésben azok részesülnek, akik a Társaságban és szakmájukban magas szintű gyakorlati tervező, szervező és szakirodalmi tevékenységet végeznek.

Az MHT elismerte Igazgatóságunkat is: „Patrona Aquae Aranyfokozatú Támogató” címet érdemeltünk ki, mivel a 2024. év során a Társaság tevékenységét a meghatározott tagdíjon felül is támogattuk.

Igazgatóságunk hisz a Magyar Hidrológiai Társaság küldetésében, abban a tudományos és szakmai munkában, melyet tagságával a vízgazdálkodás fejlesztéséért végez. Meggyőződésünk, hogy szerepe az egyre fenyegetőbb vízválság megelőzése érdekében kulcsfontosságú.

2025 júliusában ragos esemény házigazdái leszünk, Igazgatóságunk rendezheti a Magyar Hidrológiai Társaság ez évi, háromnapos Vándorgyűlését. Az eseményre elfogadták a meghívást jelentős közéleti személyiségek és a szakma kiemelkedő képviselői. A többszáz résztvevő szekcióüléseken osztja egymással meg gondolatait, szakmai tapasztalatait, de a program része lesz tanulmányút és a fennmaradó szabadidőben egy városismereti séta is Székesfehérváron.

KLÍMASÉTÁK A BALATON KÖRÜL

A BALATON FEJLESZTÉSI TANÁCS ÖTLETE ALAPJÁN SZÜLETETT MEG A BALATONI KLÍMA-AKADÉMIA.

Az iskolás célcsoportnak szóló, szemléletformáló tevékenységet végző szervezet a balatonfüredi Lóczy Lajos Gimnázium diákjaival és pedagógusaival együttműködve rendkívül kreatív „útravalót” hozott létre mindazoknak, akik tartalmas, ajánlásokon alapuló programokkal fedeznék fel a Balaton környékét.

A kis 'itinerekből' álló gyűjteményben hét balatoni település kapott egy-egy füzetet, mely végigvisz a városok látnivalóin. Az ezen a módon

vezetett séták 2-2,5 óráig tartanak, a célcsoportok a családok és az egyéni kirándulók. Nem sok, nem kevés – pont akkora táv, mely bárki által teljesíthető és pont annyi információ az állomásokról, melyet mindenki be tud fogadni.

Az érintett települések: Siófok, Balatonboglár, Marcali, Keszthely, Balatonfüred, Balatonfűzfő. A séták két hónapra beosztva akár egész nyárra tartalmas programot adnak.

A füzetek elérhetők a Balaton Fejlesztési Tanács székházában (Siófok, Batthyány Lajos utca 1.), ahol egyéb, a Klímaakadémia gondozásában megvalósult kiállítás is várja a látogatókat.

UTCAZENE KAVALKÁD SIÓFOKON

Ez a program ugyan már lezajlott, de nagyon szívesen beszámolunk róla.

2025. június 27-én Utcazene Kavalkád néven rendeztek zenés eseményt Siófokon. Húsz fellépő hét szabadtéri, köztéri helyszínen szórakoztatta a rögtönzött koncerthelyszínekre érkező közönséget. Az egyik helyszín a siófoki zsilipegyüttes körül kialakított közösségi tér volt.

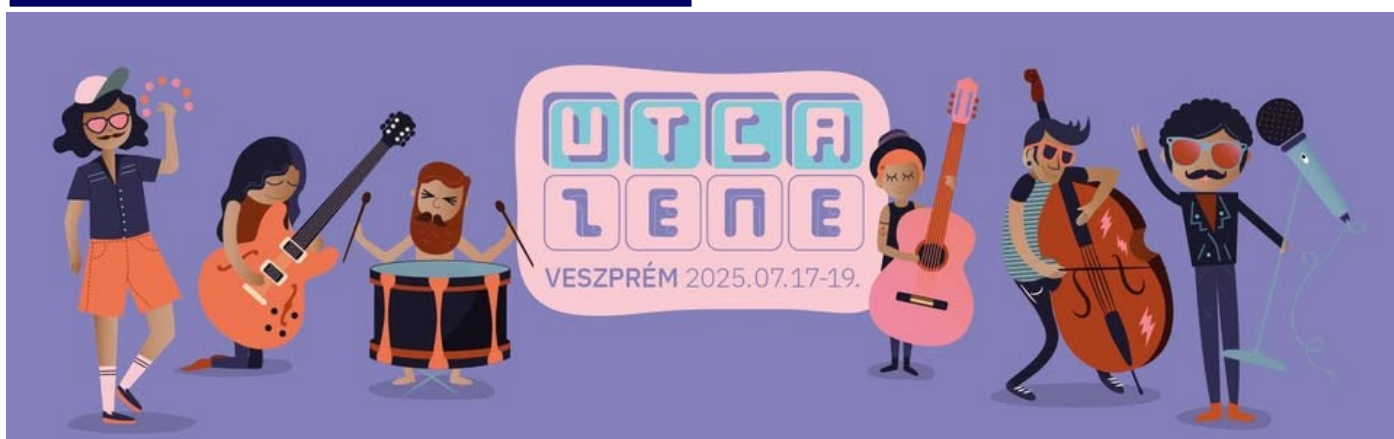
Nagy örömünkre szolgál, hogy elképzeléseink célt értek: már nem csak egy-egy séta keretében látogatnak el a helyszínre a város lakosai és a kirándulók, hanem a remek adottságokat kihasználva színvonalas rendezvényeknek is helyt ad a terület.

Rendhagyóan romantikus

Meglepő és nagyon kreatív az a koncerthelyszín, mellyel idén kibővült a balatoni rendezvénypaletta. Balatonalmádi környezetében egy mezőn henger alakú szalmabálákból építettek fel egy kör alakú „koncertarénát”. Az esemény megálmódói varázslatos fényekkel, egyedi akusztikával és a természet közelségével szeretnék elvarázsolni a közönséget.

Fesztivál az utcán

Veszprémben 2025. július 17-19. között egyetlen nagy koncerthelyszínné változik az egész város. Ekkor rendezik ugyanis a mára hagyományossá vált, nagy sikerű Veszprémi Utcazene Fesztivált. Három napon keresztül számos hazai és külföldi utcai formáció jelöli ki színpadját és délutántól késő estig az óváros csodás, természetes díszletei között varázsol fesztiválhangulatot.

BMYLAKE

ALIGNMENT AZYR BAD BOOMBOX BEN KLOCK
 COLLABS 3000 COLYN^{B2B} INNELLEA DJ RUSH DUBFIRE FIDELES
 FUNK TRIBU JAN BLOMQVIST^{LIVE} LILLY PALMER MACEO PLEX
 MRAK SAM PAGANINI SPACE 92

Elektronikus zenét kedvelők figyelem!

A B my Lake Fesztivált idén vadonatúj helyszínen, Velencén, az Északi Strandon rendezik három napon át, 2025 július 24-27. között. A B my Lake az elektronikus zene egyik legmeghatározóbb, nemzetközileg is elismert eseménye a stílus hazai és határokon túli legismertebb előadóinak egész sorával.

A programokról részletes információk az események honlapján, illetve facebook oldalán található.

A fenti illusztrációk forrása: a rendezvények facebook oldala